

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

6. ČÍSLO

3,- Kč

10. ŘÍJEN 1993

MARIA DODRŽELA SLIB

Jsou tomu už čtyři roky, kdy dosud pevné a neotřesitelné kolosy komunistických diktatur ve východní Evropě se začaly hroutit jako domečky z karet. Komunismus, pro svobodomyšlné občany největší postrach dějin, se náhle ukázal jako obr na hliněných nohách.

N akonec se doslova rozsypal i v zemi Velké říjnové socialistické revoluce. Jak se asi musí na věčnosti nad tím trápit Lenin, Stalin, Brežněv a další potentáti, když vidí, jak v zemi, která byla vždy pilířem a baštou světového komunismu, je najednou komunistická strana od r. 1991 zakázána! Přejme jim, aby tato muka byla pro ně očišcová a nikoli pekelná, i když se dopustili hekatomb hrůzných a bestialních zločinů.

Málokdo z jásajících občanů na náměstích Prahy, Brna, Berlína, Sofie a dalších měst v pověstném roce 1989 si ovšem vzpomenu v záplavě zvučných jmen, jimž byla provolávána sláva, na jedno zcela nenápadné, přitom však nedůležitější (s výjimkou samozřejmě Trojjediného Boha, bez jehož tajuplného řízení by ani tento vývoj nebyl myslitelný). To jméno zní Maria.

Kdyby na manifestacích ohlašujících posttotalitní pořádek východní a střední Evropy aspoň jedinou zmínkou zaznělo, vývoj by se patrně ubíral trochu jinak. Zklamání velkého množství tehdy nadšených lidí (kteří dnes pozorují nestoudné převlékání kabátů komunistů, již si nadále udržují podle mínění mnohých stále rozhodující ekonomický a tím i politický vliv ve státě, protože nakradený majetek jim nebyl odebrán, odsouvání nespravedlivých soudních rehabilitací obětí komunismu a posléze povážlivý nárůst kriminality, bezcharakternosti a bezuzdné honby za mamonem na všech stranách na úkor sociálně slabých) je dokladem toho, že věc nebyla uchopena za správný konec. Maria totiž reprezentuje jisté hodnoty. Poněvadž si na ni z rozhodujících aktérů protitotalitních převratů málokdo vzpomenu, **nebral se v úvahu ani požadavek mravní a duchovní obrody národa.** O ten Panně Marii především jde. Má největší právo do toho mluvit, neboť ona stála u zrodu pádu komunismu dříve (pokračování na str. 2)

Panna Maria Bolestná ve Sloupě, detail.

MARIA DODRŽELA SLIB

(pokračování ze str. 1)

než kdokoliv jiný z lidí: ve Fatimě r. 1917.

13. července toho roku totiž třem dětem, desetileté Lucii Santosové, devítiletému Franciscovi Martovi a jeho sedmileté sestře Hyacintě řekla mimo jiné: "... přijdu požádat o zasvěcení Ruska mému Neposkvrněnému srdci a o smírné svatě přijímání o prvních sobotách v měsíci. Jestliže lidé mé přání splní, Rusko se obrátí a bude mir. Jestliže ne, rozšíří Rusko své bludy po světě a vyvolá tak války a pronásledování Církve. Dobří budou mučení a Svatý Otec bude muset mnoho trpět, různé národy budou zničeny. Ale nakonec bude triumfovat mé Neposkvrněné srdce. Svatý Otec mi zasvětil Rusko, to se obrátí a světu bude dopřán na nějakou dobu mir..."

Tak se skutečně stalo. Papež Jan Pavel II. zasvětil 25. března 1984 spolu s biskupy celého světa Rusko Neposkvrněnému srdci Panny Marie, jak o to žádala Matka Boží prostřednictvím Lucie, která dosud žije v klášteře v Coimbre v Portugalsku. Rok nato se ujímá moci v Sovětském svazu Gorbačov, za něhož dochází k postupnému rozkladu impéria. Pokus o puč stoupců starého režimu se bortí 22. srpna 1991 na svátek Panny Marie Královny. Koncem roku přestává říše zla, jak Sovětský svaz správně nazval americký prezident Reagan, existovat. Maria svůj slib dodržela. Všechna prorocství, která tlumočila Lucie, se splnila do posledního písmene. Z těch nejzávažnějších šlo o předpověď druhé světové války, kterou mělo předznamenat velké světlo v noci. 25. ledna 1938 skutečně sledovali obyvatelé severní polokoule na nebi polární zář. Pád komunismu v Rusku a východní Evropě je potom tím nejdůležitějším a nejmarkantnějším vyplněním Mariiných prorocství a zároveň nejpůsobivějším důkazem pravosti zjevení P. Marie ve Fatimě.

Následovala celá řada dalších: Beauraing a Banneux v Belgii ve třicátých letech a v nejrůznějších částech světa. Některá z nich církev oficiálně neuznala, určitá část se ukázala jako falešná, nicméně těch, co nesou jasné známky pravosti, je podstatně víc. Všude zní poselstvím P. Marie jeden refrén: víra, pokání, modlitba, půst, oběť, láska k bližnímu.

Technokratická, zmaterializovaná a konzumní společnost Západu vynáší úplně opačné hodnoty: ná-

boženskou lhostejnost, odbourání z lidského života tzv. komplexu viny, hedonistické rozkošnictví zejména v oblasti sexu a sobecké hromadění majetku. Je smutnou skutečností, že tomuto trendu se přizpůsobují i mnozí mužové církve. Chtějí se ve všem přizpůsobit konzumní společnosti, mlčet k jejím hříchům a postupně je akceptovat, zatímco nevině prolitá krev dnes už šedesáti miliónů nenarozených dětí ročně volá k nebi stále hlasitěji o pomstu. Těmto snahám je P. Maria svými poselstvími dvojnásob nepříjemná. Proto se její zjevení zpochybňují, jak mohou, i fatimské. Módním slovem v tomto smyslu je "parapsychologie".

Naše země se otvírá Západu. Odtud k nám pronikají všechny tyto tendence, dnes zřejmě i v některých časopisech nazývaných katolickými. P. Maria a její poselství jsou tabu. Nicméně ale už nestor českých národně buditeckých snah Bohuslav Balbín napsal tuto památnou větu: "Milá byla Panna Maria Čechům, milí byli Čechové Panně Marii." Bez Marie, bez jejího duchovního tepla a nadpřirozené něhy by nebylo české kultury. Jestli v našich dějinách někdy bylo něco, co uchránilo českou kulturu od chladného rozumářství nebo naopak od nenávislného nacionalisticky laděného romantismu, jednalo se o přítomnost P. Marie, její mateřské péče o každého z nás, o jednotlivce i celou komunitu. To si chceme připomenout v měsíci říjnu, který je mariánským měsícem. 13. říjen r. 1917 je datem posledního zjevení P. Marie ve Fatimě. Vzpomeňme modlitbou sv. růžence, o níž Matka Boží právě na tomto místě žádala.

Žijme plně naše velehradské zasvěcení, s láskou a pokorou, v jednotě se svými biskupy a nenechme se zmást žádnými hlasy proti, byť sebeučenějšími.

Radomír Malý

MANŽELÉ WILKEOVI V TŘEBÍČI

V naší republice jsou na přednáškovém turné manželé Wilkeovi, autoři nedávno u nás vydané knihy "Člověkem od početí", světově uznávaní odborníci v oboru sexuality a potratu, nadšení obhájci života od početí. Vystoupí v Třebíči v neděli 10. října v 16 hod. v novém Městském kulturním středisku na Masarykově náměstí. Vstupné dobrovolné.

POJĎTE SE MNOU DO VEČEŘADLA!

V těchto dobách chci, aby se moji milovaní kněží a všechny mně zasvěcené děti shromažďovali ve večeradlech modlitby a života se mnou.

Ve večeradle se mnou vás vedu k modlitbě. Tě je teď nutně třeba stále více používat jako zbraně, se kterou musíte bojovat a vítězně vybojovat bitvu proti satanovi a všem zlým duchům, kteří se v těchto dobách s velkou násilností uvolnili z pout.

Především je to bitva, která se odehrává na úrovni duchů a tak musíte bojovat s duchovní zbraní modlitby.

Kolik síly dodáváte mému mateřskému dílu přímlyvy a smírné nápravy, když se společně modlíte Liturgií hodin a svatý růženec a zvláště když přinášíte Oběť nové a věčné smlouvy svým denním slavením Eucharistie!

Jak mnoho mých synů kněží se cítí v této době osamělejšími, protože jsou obklopeni velkou lhostejností a malým ohlasem, mají před sebou těžké břemeno práce a velmi často podléhají únavě a malomyslnosti...

(Z "modré knihy" poselství P. Marie "Kněžím, přemilým synům...", kterou si můžete vyžádat ve Středisku MKH, Černochova 7, 772 00 Olomouc)

MILOVAL CÍRKEV

Před 25 lety zemřel zakladatel mariánského tzv. Schönstattského hnutí P. Joseph Kentenich z Německa. Chilský kardinál Silva-Henriquez a zesnulý arcibiskup z Kolína nad Rýnem kardinál J. Höffner o něm hovořili ještě za jeho života jako o světcích a mužích Božím. Byl myšlenkovým předchůdcem Druhého vatikánského koncilu svým důrazem na duchovní život laiků a jejich aktivitu v Církvi. Strávil tři a půl roku v nacistickém koncentračním táboře Dachau. V padesátých letech byl představenými svého řádu (pallotini) odeslán do vyhnanství v americkém Milwaukee, neboť jeho důraz na aktivitu laiků v Církvi se jevil v té době jako příliš revoluční. Podrobil se poslušně a bez hořkosti. Dočkal se plné rehabilitace papežem Pavlem VI. v době trvání Druhého vatikánského koncilu. Mohl se vrátit do centra svého hnutí - Schönstattu u Koblence a ujmout se opět jeho vedení. Zemřel 15. září 1968. Hnutí jím založené čítá dnes v celém světě více než 100 tisíc členů.

P. Kentenich je dalším kandidátem blahorečení, neboť Schönstatt se stal vyhlášeným poutním místem, kde zakladatele vzývají statisíce jako světce.

MYŠLENKA NA NEDELI

Prorok Izaiáš říká, že Pán, Hospodin, zničí navždy smrt. My víme, že se tak stalo Kristovou vykupitelskou obětí na kříži. Starozákonní představa o životě po smrti byla taková, že duše odchází do "šeolu", podsvětí, kde nemá ještě plné společenství s Bohem. To se uskuteční až po příchodu Mesiáše. My víme, že Mesiáš už přišel: Ježíš Kristus. Díky jemu máme možnost jít po smrti rovnou do nebe. Jenže využíváme ji? Pán Ježíš v dnešním podobenství hovoří o pozvaných na svatbu, kteří odmítli kvůli svým obchodům a jiným čistě hmotným zájmům. Někteří dokonce královny služebníky zabili - věrný předobraz těch, kterým Kristova radostná zvěst o spáse překáží, protože by museli změnit svůj život. Proto

církev byla a bude vždycky pronásledována krvavě, administrativně nebo politicky.

Neodmítnout pozvání na svatbu vyžaduje změnit život. Umět žít v odříkání a umět žít v hojnosti. Jinými slovy: nelpět na pozemském blahobytu a úspěchu. Kdo se tomu naučil, dokáže jednat tak jako Filipáné, jimž sv. Pavel děkuje za to, že mu pomohli v tíživém postavení. Jestli se ti tento ideál zdá těžký, není divů. Ale opakuj si denně se sv. Pavlem: "Všechno mohu v tom, který mi dává sílu." V Kristu a s Kristem to zaručeně půjde. "Mohli jiní, mohly jiné, pročpak ty ne, Augustine?" zeptal se sám sebe jednou velký hiponský biskup a církevní učitel. Na tom záleží tvá věčná spása.

-hb-

SV. OTEC ŘÍKÁ:

MLÁDEŽ POTŘEBUJE SVOBODU A PRAVDU

Castel Gandolfo, 22. 9. 93 /KTA/ Papež Jan Pavel II. považuje za jeden z hlavních úkolů církve vyvést mladé lidi z "morálního zmatku" rozšířeného v západních společnostech. Mladí lidé cítí, že "náboženský, morální a kulturní relativismus je neudělá šťastnými, a že svoboda bez pravdy je iluzí", řekl v papežském letním sídle v Castel Gandolfo při audienci biskupů ze Spojených států amerických.

Papež přitom vyslovil politování, že mladí muži a ženy jsou často

obětmi falešných výchovných teorií. Tak jsou mladí lidé vybízeni, aby si sami vytvářeli své vlastní hodnoty; "mit se dobře" se stává nejvyšším mravním principem. Jan Pavel II. apeloval na všechny, kdo mají odpovědnost, kdo vyučují ve jménu církve, aby "nebojácně vyzvedali hodnotu mravního svědomí jako svatyně, v níž nasloucháme Božimu hlasu". Zároveň by však mělo být proti všemu subjektivismu jasně řečeno, že svědomí musí být formováno podle objektivních a univerzálních norem morálky. Mladí by podle jeho slov měli být vychováni v "pravé katolické spiritualitě a v plnosti katolického učení"

POSELSTVÍ KRÁLOVNY MÍRU

Medjugorje 25. září 1993

Drahé děti!

Já jsem vaše Matka a zvu vás, abyste se skrze modlitbu přiblížily k Bohu, vždyť jen On je váš Mír, váš Spasitel.

Proto, děti, nehleďte hmotnou útěchu, ale hleďte Boha.

Modlím se za vás a přimlouvám se u Boha za každého jedince.

Zádám vaši modlitbu, abyste mě přijaly a abyste přijaly má poselství jako v prvních dnech zjevení.

Jen tehdy, když otevřete srdce a budete se modlit, budou se dít zázraky.

Děkuji vám, že jste přijaly mou výzvu!

PŘÁVNÍ STÁT JE SOCIÁLNÍM STÁTEM

Sv. Otec Jan Pavel II. při své návštěvě v Lotyšsku řekl, že "právní stát zároveň musí být sociálním státem, který uznává jak soukromé vlastnictví, tak i význam práce a respektuje důstojnost a nedotknutelnost lidského života od početí až do přirozené smrti"

NEDELE BIBLE

Biskupská konference ČR stanovila 10. říjen 1993 jako Neděle bible pro římskokatolickou církev. Při té příležitosti proběhne v našich kostelích sbírka na podporu vydání biblí pro Ukrajinu, kde se pocituje její vážný nedostatek. Výtěžek bude poukázán České biblické společnosti.

PERIKOPY NA 28. NEDELI V MEZIDOBÍ:

Iz 25,6-10a;

Filip 4,12-14,19-20;

Mat 22,1-14

ANGLIKÁNSKÝ BISKUP BIČOVÁN

Anglikánský biskup v Súdánu Petros El Birdish byl veřejně bičován. Islámský soud ho odsoudil k 80 ranám kvůli údajnému "porušení" islámského manželského práva. Anglikánský arcibiskup z Canterbury George Carey odsoudil trest jako "obzvlášť brutální a ponižující"

JEHOVISTÉ LHALI?

Jak sdělil ve své zprávě ředitel odboru církví ministerstva kultury ČR Pavel Zeman, náboženská společnost Svědci Jehovovi, kteří byli nedávno zaregistrováni, písemně při registraci popřeli, že by někdy odmítali transfúzi krve a náhradní civilní službu místo vojenské. Ředitel Zeman však tvrdí, že z materiálů organizace, které si prostudoval, jednoznačně vyplývá přísný zákaz jak transfúze tak i civilní služby.

PRAVOSLAVNÍ V BULHARSKU

Bulharská pravoslavná církev je od synodu v r. 1990 rozdělena: část biskupů, kněží i věřících v čele s metropolitou Pimenem odešla poslušnost patriarchovi Maximovi z důvodů spolupráce s minulým komunistickým režimem. Cařihradský patriarcha Bartholomaios v této souvislosti ohlásil svoji návštěvu Bulharska, aby se pokusil rozvaděné strany znovu spojit.

JEN 14% VĚŘÍ V POSMRTNÝ ŽIVOT

Jak vyplývá z výsledků šetření Institutu pro výzkum veřejného mínění, věří v posmrtný život 14% občanů ČR, 29% jeho existenci připouští a 57% v něj nevěří.

Alarmující je, že o existenci posmrtného života je přesvědčeno pouze 57% věřících občanů, 12% jich věří v převtělování duší. Proti průzkumu v r. 1991, kdy věřilo v posmrtný život 23% občanů, to znamená silný pokles.

MARIA - VZOR VĚŘÍCÍCH LIDÍ (Lk 1,26 - 33)

Bylo to v samoobsluze. Stála tam jako obvykle před pokladnou řada lidí. Takový ten němý, mlčící, pasivní zástup. Najednou kdosi v tom zástupu vytáhl z kapsy - asi prudec - kapesník. S ním vylítl i růženec a s chřestěním jel po kamenné dlažbě, až přistál u stěny. V tu chvíli všichni ožili a sledovali mladého majitele jak se rozběhl za růžencem. Byl celý rozpačitý ten majitel růžence, zřejmě nebyl zvyklý předvádět se na veřejnosti.

Růženec - po babičce klokočí - patří taková věc do ruky mladého člověka, mladého křesťana? Není to spíš už jen muzejní exponát v babiččině truhle?

Odpověď souvisí s mariánskou úctou vůbec. Podobně se dnes lidé ptají, zda židovská dívka Miriam, zda židovská matka Maria má ještě něco společného s lidmi dvacátého století?

Pozorujme ji, co to vlastně o ní Písma vypovídají. Je toho málo, ale i to málo svědčí o pozoruhodném faktu, že ona jaksi už předem předjímala to, co její Syn později formuloval jako své požadavky, jako úkol pro nás všechny. Dřív, než to Ježíš vyslovil, Maria už to konala.

"Dal jsem vám příklad, abyste si i vy sloužili navzájem" (Jan 13,15), říká Ježíš při loučení - ale Maria už

před jeho narozením spěchá do judských hor sloužit těhotné příbuzné Alžbětě.

"Jestliže mi kdo slouží, ať mě následuje, a kde jsem já, tam bude i můj služebník. Kdo slyší mé slovo, má věčný život" (Jan 5,24), řekl Ježíš, ale Maria to chápala dřív, než začal veřejně učit. Na svatbě v Káni galilejské radí všem dobře: "Co vám poručí, to udělejte!"

A dnes v evangeliu: před námi stojí dívka Maria a slyší Boží hlas, neslýchaný požadavek. Ona, dosud neživící s mužem, má mít syna. Boží úkol přijímá, i když ví, že změní celý její život. My si tuto událost představujeme příliš jednoduše, umělkovaně, příliš nuyě, podle libivých obrázků "Zvěstování", na nichž Panna Maria klečí na klekátku s lilii v ruce, a andělsky krásný mládenec - posel s labutími křídly právě přistává v levém horním rohu obrazu obklopen nebeskou září.

Jenže ve skutečnosti to byla událost navenek velmi prostá. Její obdobu jsme každý z nás pro sebe ve svém životě zažili také nejednou. Kolikrát v životě i tys už slyšel Boží hlas. Boží výzvu a najednou jsi jasně věděl: teď bych měl toto ve svém životě změnit

k lepšímu, teď bych měl takhle změnit svůj život.

Jenže my na to reagujeme jinak než Maria. Mávneme rukou a řekneme: To se nedá uskutečnit. - Nebo sice souhlasíme, ale řekneme: To se udělá, ale zítra, jindy, za čas, a jdeme dál.

Jinak dívka Maria: bez slečinkovského upejpání, bez ženské nerozhodnosti, bez ženské kupy řeči, odpovídá prostě a stručně: Fiat. Dobrá, беру to.

Také se asi při tom bála - evangelium to vzpomíná, že se polekala. Není divu, vždyť to bylo mladé děvče. Ale neutekla, necouvla. Uvěřila Bohu. V plačícím nemluvněti viděla Božího syna. Jeho tenkrát jí nepochopitelná slova a události uchovávala v paměti.

Bratři, nemusíme se stydět za to, že máme v úctě tuto statečnou dívku Miriam.

Nemusíme se stydět za to, že si vážíme matky Mesiáše, Marie.

Ve všech dobách budou takoví, kteří budou jako my chápat její osobní velikost, kteří ji budou cítit jako vzor pevné víry v Boha. Pojďme s ní vstříc jejímu Synu a naslouchejme jeho slovu tak pozorně, jak nás Maria nabádá: "Cokoli vám řekne, učíte."

P. Ladislav Simajchl

VSTUP DO TŘETÍHO TISÍCILETÍ

Dr. Josef Huřka

Dnešní svět prodělává těžkou krizi. Ta má hluboké kořeny, a to především duchovní a morální. I manželství a rodina trpí podobnými otřesy psychického nesouladu. Není ani divu, že se mluví o dehumanizaci, dezintegraci a demoralizaci. (Sorokin: Krize naší doby; Richta: Civilizace na rozcestí).

Stíny moderní technické civilizace převažují nad světlem nových objevů a vynálezů. Je to zřejmě tím, že se dává přednost zevním věcem před duchovními hodnotami a že se člověk hledí zbavit Boha (asi jako za Francouzské revoluce), aby byl neomezeným a nezávislým pánem. Narušování řádu bytí se však zákonitě mstí, jak to vidíme na ekologických katastrofách a válečných nepokojích. Koncilový dokument RaN praví v 83. odstavci, že při pokračujícím trendu hrozí nebezpečí, že lidstvo nepozná mír leč hřbitovní.

Člověk není pánem přírody ani sama sebe. Má osobní svobodu, ale také odpovědnost.

Bůh poslal svého Syna na svět, aby nás vykoupil. Když Kristus splnil své poslání, vrátil se tam, odkud přišel. Svě dílo odevzdal církvi, jež je neviditelnou hlavou. Ta

pokračuje v posvěcování lidí. Dověrším Kristovy spásné akce je Duch svatý, který lidská srdce osvěcuje a prohřívá, aby láska život obšťastňovala. Středem a jádrem lidské podstaty není tělo ani rozum, nýbrž srdce. V kultuře má proto primát výchova srdce, nikoliv vzdělání rozumu. A bez výchovy by se člověk podobal spíš robotu nebo počítači, jak to vystihuje Čapek v "R.U.R." a Bertalanffy v knížce "Člověk robot myšlení".

Současná krize má příčinu také v osudovém přehodnocování věcí a porušování řádu vloženého do věcí. Jistě to souvisí i s náboženským úpadkem doby, vždyť to dokazuje i velký nedostatek kněží. Zřejmě tu hraje svou úlohu i značné zanedbávání Ducha svatého, a to i v samotné církvi, vždyť převážná část církevního roku je tzv. mezidobí, zatímco Duch sv. je prakticky odbyt jedním dnem. Není proto divu, že zesnulý českobudějovický biskup Dr. Hlouch říká v Minutence z 10. 6., že "současná doba už Ducha sv. téměř nezná".

Život bez Ducha sv. je i nábožensky hodně suchý, studený (asi jako rentgenový snímek) - tedy bez lásky. A bez lásky nelze žít. Ta však není věcí vědy ani rozumu, nýbrž

srdce. Nositelem lásky jsou víc ženy než muži. Duchovní ženství je však dnes ochuzené falešnou emancipací, takže je až nebezpečně zakrnělé. Je přesto pro život nepostradatelné a nenahraditelné, jak říká Gertrud von Le Fort. Obroda světa začíná tedy i zde. Vědecko-technický jednosměr moderní civilizace oslabuje duševní ženství a odvrací se od Ducha sv., takže výsledek je nutně katastrofálně krizový. K obrodě rodin a záchraně světa třeba bezpodmínečně zkvalitnit výchovu srdcí, obrodit ženství a návrat k Duchu sv., bez jehož světla a tepla lidstvo chřadne a upadá do krizových křečí. Identitu Evropy zajistí návrat ke křesťanským tradicím. V tom spočívá i příprava ke vstupu do 3. tisíciletí.

Závěrem tedy lze říci, že budoucnost křesťanské Evropy záleží především na dobrém vztahu k P. Marii, Eucharistii a k Duchu sv. Umění žít je největším uměním. A sám ze sebe to nikdo nedokáže. Svět se dostal do krize, protože opustil Boha, a chce si žít podle svých představ. Antropologická sebestřednost je však satanskou lstí a podvodem. Člověk se sám nespasí ani si nevytvoří lepší svět - viz osudný pád našeho komunismu!

ČTVRTHODINKA PŘED NEJSVĚTĚJŠÍ SVÁTOSTÍ

Úryvky z textu svatého Antonína Maria Claret (1807 - 1870). Autor v nich nechává mluvit Ježiše ke čtenáři - jako učitel duchovního života. Svatý Claret učí přesně to, co Matka Tereza naléhavě doporučuje a o čem také jednala biskupská synoda, v souvislosti s laickou spiritualitou.

Není nutné mnoho vědět, aby ses mi líbil - stačí, že mě velmi miluješ. Takže zde se mnou mluv tak, jako bys mluvil s tvým nejlepším přítelem.

Chceš mě za někoho o něco prosit?

Řekni mi jeho jméno a potom mi pověz co chceš, abych teď pro něho udělal. Vypros si mnoho - neváhej prosit.

Mluv ke mně jednoduše a upřímně o chudých, které chceš utěšovat, o nemocných, které vidíš trpět, o zbloudilých, které toužíš vrátit na správnou cestu. Řekni mi o každém alespoň slovo.

A potřebuješ nějakou milost pro sebe?

Jestli chceš, napiš mi něco jako listinu se vším, co potřebuješ. Přijď a přečti ji v mé přítomnosti.

Řekni mi otevřeně, že jsi snad pyšný, sobecký, nestálý, nedbalý... a potom mě popros, abych ti přišel na pomoc, zbavit se toho všeho s větším nebo menším úsilím, tak jak chceš.

Nestyď se! Je mnoho spravedlivých, mnoho svatých v nebi, kteří měli přesně stejné chyby. Ale oni se pokorně modlili... a později se od hříchů osvobodili.

A neváhej také prosit o své zdraví, jakož o šťastné dokončení své práce, obchodů nebo studií.

Vše to ti mohu dát a tobě dám. A přeji si, abys mě o to prosil, jestliže to není proti tvjí svatosti, ale pro ni a její podporu. Co potřebuješ zrovna dnes? Co pro tebe mohu udělat?

Kdybys věděl, jak moc si přeji ti pomoci!

Máš právě nějaký plán?

Vyprávěj mi ho. Čím se zabýváš? Na co myslíš? Co si přeješ? Co mohu udělat pro tvého bratra, co pro tvou sestru, pro tvé přátele, pro tvou rodinu, pro tvé představené? Co pro ně chceš udělat?

A co já: Nepřeješ si, abych byl veleben? Nechtěl bys udělat něco dobrého pro své přátele, které máš velmi rád, a kteří možná žijí bez myšlenky na mně?

Řekni mi: Co budí dnes hlavně tvou pozornost? Co si toužebně přeješ? Co děláš pro to, abys toho docílil?

Řekni mi to, když se ti něco nepovede, a já ti povím důvod tvého neúspěchu. Nechceš si mě získat pro sebe?

Jsem Pán srdcí, a s mírným násilím je přivedu tam, kam chci, aniž bych narušil jejich volnost.

Cítíš se snad smutný, nebo máš špatnou náladu?

Pověz mi ve všech detailech, proč jsi smutný? Kdo tě zranil? Kdo urazil tvou sebelásku? Kdo tebou opovrhoval?

Řekni mi všechno, a brzy se dostaneš tak daleko, že mi řekneš, že podle mého příkladu všechno odpustíš, všechno zapomeš. Jako odplatu přijmeš moje utěšující pozhnaní.

Máš strach? Cítíš ve své duši neurčitou zádumčivost, která je sice neoprávněná, ale přesto ti nepřestává rozdírat tvé srdce? Vrhni se mé prozřetelnosti do rukou! Jsem u tebe, na tvé straně. Vidím všechno, slyším všechno, a ani na okamžik tě neopustím.

Cítíš odpor u lidí, kteří tě dříve měli rádi, kteří na tebe teď zapomněli a oddálili se od tebe, a to bez nejmenšího důvodu?

Pros za ně, a já je přivedu zpět na tvou stranu, jestliže nebudou překážkou na cestě k tvjí svatosti.

Nechceš mi sdělit nějakou radost?

Proč se mi nesvěříš, jsem přece tvůj přítel? Pověz mi, co od poslední návštěvy u mně utěšilo tvoje srdce, co tě přivedlo k smíchu? Třeba jsi zažil příjemné překvapení. Možná, že jsi obdržel radostné zprávy, dopis, znamení náklonnosti.

Možná, že jsi překonal nějakou těžkost a dostal ses z beznadějně situace. To vše je moje zásluha. Jednoduše mi řekni: Děkuji, můj Otče.

Nechceš mi něco slíbit?

Čtu si v hlubině tvého srdce. Člověk se dá lehce oklamat, ale Bůh ne. Takže se mnou mluv zcela upřímně.

Rozhodl jsi se už nehřešit, zřici se toho předmětu, který ti škodí, už nečíst tu knihu, která dráždila tvou představitost, už se nestýkat s člověkem, který zmátl mír tvé duše?

Budeš k tomu jinému člověku, na kterého ses dosud díval jako na

nepřítele, a který tebou opovrhl, zase mírný, laskavý a ochotný?

Dobře, běž zase zpět k svému obvyklému zaměstnání. Ke své práci, ke své rodině, ke svému studiu.

Ale nezapomeň tu čtvrt hodinku, kterou jsme zde oba strávili.

Zachovej si, pokud je ti to možno, mlčení, skromnost, vnitřní soustředěnost a lásku k bližnímu.

Miluj mou Matku, která je také Matkou tvou. A přijď zase se srdcem, které je ještě více naplněno láskou, a které se ještě více obětovalo mému Duchu.

Potom najdeš v mém srdci každý den novou lásku, nové dobrodiní, nové útěchy.

Duše Kristova, posvěť mě.

Tělo Kristovo, uzdrav mě.

Krví Kristova opoj mě.

Vodo z boku Kristova, obmyj mě.

Umučení Kristovo, posilni mě.

Ó dobrý Ježiši, vyslyš mě.

Ve své rány ukryj mě.

Nedopusť, abych se do Tebe odloučil.

Od nepřítele zlého uchraň mě.

V hodině smrti navštiv mě.

Přijít k Tobě přikaž mě,

ať s Tvými svatými chválím Tě na věky věků. Amen.

ŠKODA, ŽE NEJSEM

Vidím tvé oči
maminko!
není v nich lesk
jako dříve,
vidím tvou tvář
maminko!
chybí jí úsměv
co patřil k ní,
vidím tvé ruce
maminko!
chvějí se bolestí,
chtěl bych je zlíbat
maminko!

ne - mo - hu
proč jsem byl
jen tak krátce
pod tvým srdcem.

ZPRÁVA O RUŠENÍ EXILU

Vojta Kos

Nad ránem toho dne, ve vlaku evropské třídy "IC" a ve svém už pokročilém věku jsem se dopustil dětinského omylu. Snad mne ono uždění do Evropy zdůrazňující "IC" ovlivnilo - byl ostýchavě - formulovat vytýkavou otázku: "Ale tu se myslím nekouří, pánové?" Odpověď mne pádně ujistila, že do Evropy jsme doposud moc neujeli: "Já ti dám pánové! Abys nevyletěl oknem!"

Spokl jsem poznámku - ohledně aby si ten statný jonák při mém vyhazování nějak neublížil - a zaujal jsem nesporně místo ve vedlejším prázdném kupé. Ve Studénce (kde se jak známo narodil kardinál František Tomášek) přistoupil mladý pár. Měli namířeno rovněž na Strahov: já přivítat Matku Boží z exilu, oni občerstvit svého ducha zážitkem z představení BON JOVI.

Venku byla ještě tma, v kupé nepříliš teplo. Nalil jsem si z termosky kávu a mladík vybalil z batohu plastovou láhev s rybizovým vínem. Tihle dva mladí lidé byli družnější, evropštější a oděním i světovější než přátelé nikotinu vedle, od nichž bylo radno si odsednout. Také mi dali ochutnat rybizáku, a než jsme opouštěli Olomouc, ledaco jsem se dozvěděl: nejprve jak se takové "vino" z 25 kg ovoce dělá, pak o tom, že na koncerty a la Rolling Stones dojíždějí pravidelně - neboť je to ono s velkým O. U mne to bude spíš velká nula, ta postpraesní muzika je mi v lepším případě lhostejná ... přece jenom jsem však s jejími ctiteli z kardinálova rodiště dovedl udržovat alespoň povšechný hovor. Svezl se také na nemalé výlohy jež jsou s návštěvou takových koncertů spojené - vstupenka stojí 370 Kč. Ale i za to stojí být na těchto "show", i za dvě noci strávené ve vlaku - vždyť je to velký svátek, cosi vrcholně povznášejícího! Pak ve svých stejně proužkovaných nohavicích a tričkách s emblémem které si univerzity v USA odešli do jídelního vozu a mne zanechali samého s dvacetikorunovou revuí KULTURISTIKA (mladík i tyto "kulturní" výlohy utáhne, i dvacetikorunové pivo, neboť jeho výplaty jsou dvojnásobkem slušného příjmu). Pod snímek jedné svalovkyně jsem se dočetl: "Sharon Bruneau byla z 11. místa na Ms. Olympia 1992 pořádně znechucena, protože ji mnozí typovali do nejlepší pětky. Zřejmě to přehnala

s dietou, protože z optimálních 68 kg zhubla na 64."

O prvním místě Panny Marie mezi ženami tato KULTURISTIKU čtoucí či jenom prohlížející dvojice (podotýkám, že nikoli nesympatická) nemá potuchu. A hlad po něčem mystického rázu, po něčem nad úrovní stereotypů z nichž se skládá všední život i v případech kdy není nouze o korunu ani o rybizové víno ... tedy touhu mít občas něco jako šampaňské ... nasycuje hudbou "rotujících kamenů", halasem (s malým "h"), který nabuzen do nejvyšších decibelů smetá jako smršť kdeco od Vivaldiho přes Bacha k subtilnostem Debussého; Bulbu Tarase i Glagolskou mši nevyjímaje.

Když jsem (abych nevypadal jako muzikálně hluchoněmý) recipročně uvedl svůj životní zážitek z Haendlova MESIÁŠE - s Kreuzchorem v Drážďanech v době, kdy jsem nebyl o mnoho starší - jako bych hodil kámen do vody. Díky vlastně nemluvíla vůbec a mladík podotkl, že nevěří; takže všechno k čemu je víra klíčem, je pro něj zavřeno. Tepru mu (zdá se) dochází, že dobře žít nemusí být spojeno s dostatkem peněz, že člověk může onemocnět, atd. Tedy začíná si připouštět, že by i on mohl být překvapen obtížemi ("Pojďte ke mně všichni, kdo jste..."). Kdoví, snad potom i on zaslechne Kristův hlas. Ale zatím, jako mladík "s hojností statků" dá přednost BON JOVI. (Jak jsem dodatečně zjistil, podobnou přednost dali vrukové z domu, o němž se až tají dech; je to zřejmě komplikovanější tím, že v textech BON JOVI je prý také něco o víře a že

výnos koncertu je předurčen na charitativní účely...). Ať tak či onak, před podiem na strahovském stadionu se již hodinu před hlavním programem tísnilo na 20 tisíc posluchačů, kdežto do strahovského kostela by se nějaká stovka poutníků ještě vměstnala. Takže se nabízí otázka, jestli Matka Boží, dovezená jakožto náhradní za tu, kterou rozbili stoupenci "zlatého telete" v roce 1918, jestli nezůstává v duchovním ohledu (a ten je rozhodující!) v emigraci dál? I když v ohledu materiálním je z USA přivezena stejně velká a k tomu z lepšího kamene.

Neň jen bláhový sen, že by "celý národ mohl být z kvádrů?" Většinou "Požehnaná mezi ženami", "Studnice moudrosti" a nabízená "Příčina naší radosti" nic neříká! Většinou tedy nic a v té menší části, jež se hlásí ke Kristu, není nouze o pohoršení nad zasvěcením národa jejím prostřednictvím.

Ano, v ten sám den putovaly na Strahov desetitisíce: jedni na BON JOVI, jedni do klášterního chrámu. Na 20 nebo 30 těch prvních, jeden nebo spíš jedna k Panně Marii z exilu. Mnoho nás tedy nebylo; jen stovky těch, pro které je potěšením vítat návrat sochy P. Marie, a obrozovat mariánský kult.

I tak 'Pán Bůh zaplať!' oněm jen stovkám, hrstce Orlů a dvěma švarným krojovaným Kujovjankám ... Nebuďme malověrní! Vždyť přece je důvod také k hrstce: za obětavost a nadšení, které ještě nezrušilo, ale už narušilo emigraci Panny Marie z Čech!

Na motto z Jakuba Demla:
"Katolíci nejsou, ale budou;
to je můj Katolický sen."

PREMONSTRÁTSKÝ KLÁŠTER TEPLÁ U MARIÁNSKÝCH LÁZNÍ

KLÁŠTERNÍ HOSPIC

Kláster Teplá,

364 61 pošta Teplá u Toužimi, tel. 0169/92264, fax 0169/92312

Nabízíme 108 lůžek, 58 přistýlek v evropském standartu, za přijatelné ceny, pro skupiny nad dvacet lidí a mimo sezonu ceny se slevou dle dohody. Stravování zajištěno. Vhodné pro pořádání rodinných slavností, exercícií, školení, pro obchodní jednání, studijní kurzy. K dispozici jsou sály pro přednášky a salony. Duchovní služba, účast na životě kláštera, výlety do okolí, rekreační a sportovní možnosti v ekologicky mimořádně čistém prostředí. Historická knihovna, kulturní život, rehabilitace a rekreace duchovní, duševní i fyzická.

Katolická fara v Novém Městě pod Smrkem může nabídnout bezplatně rekreační ubytování v Záhvozdí Jizerských hor. Ve skromných podmínkách mohou nalézt přijetí i ti zájemci, pro které jsou jiné možnosti obtížné. Telefon 0427 - 92 109.

Spaz československých spolků ve Švýcarsku požaduje odvolání předsedy zahraničního výboru Českého parlamentu dr. Payna pro jeho nepříznivé výroky o českém exilu.

Česká televize uvedla dokumentární film rehabilitující protektorátního prezidenta dr. E. Háchu. Ukázala, že tento starý muž ve skutečnosti vzdoroval Němcům, podařilo se mu zmírnit některá krutá opatření nacistů a jeho ústupky byly způsobeny špatným zdravotním stavem. Nabízel demisi, kterou Němci nepřijali.

Prezident Václav Havel při své návštěvě Brna vyzvedl v projevu před Janáčkovým divadlem význam tohoto města jako sídla Ústavního soudu a Nejvyššího soudu. Zároveň ocenil, že zde po staletí žily různé národnosti a byly pěstovány základní hodnoty občanské společnosti.

Dvanáctého října letošního roku zahájí útvary pasů a víz vyznačování státního občanství v cestovních dokladech. Celá akce skončí ke 31. 12. 1994. Do konce roku 1997 pozbudou platnost všechny současné cestovní doklady.

Irská republika má zájem rozšířit hospodářské styky s ČR. Uvedl to její ministr obchodu a turistiky Ch. McCreevy, který navštívil Prahu. Irové chtějí investovat do českého státního podniku Telecom.

PRELÁT HORKÝ OSMDESÁTNIKEM

Biskupský vikář brněnské diecéze prelat Ludvík Horký, který po smrti biskupa mons. dr. K. Skoupého v r. 1972 osmnáct let řídil diecézi jako kapitulní vikář, oslavil své osmdesátiny. Patřil k ordinářům, kteří se po vydání dekretu Kongregace pro klérus Quiddam episcopii v r. 1982 distancovali od prorežimního sdružení duchovních Pacem in terris. Redakce Světla se připojuje ke gratulantům s přáním pevného zdraví duchovního i tělesného.

"Ateisté všude táhnou, všude se snaží vplížit, aby mohli kázat své satanské učení. Vábi k sobě mládež, aby ji uvrhli do nejhlubší propasti smrti. Místo všech sekt a politických stran existují ve skutečnosti pouze dvě: křesťané a stoupenci Antikrista."

F. Engels

Cit. Marx-Engels: *Historisch-kritische Gesamtausgabe*, Frankfurt a. M., str. 247

René Laurentin

NÁVRAT K BOHU S PANNOU MARIÍ

(úryvky z knihy, kterou k vydání připravuje Signum unitatis)

Grignon de Montfort, zesnulý 1716, ... podtrhuje, že zasvěcení se obrací "jedině k Bohu" skrze Pannu Marii. ... Vyloučení krajností a úchylek v mariologii jeho doby patřilo k zásluhám, které přispěly k jeho jmenování Otcem církve.

Zasvěcovací formulace, které propagoval, se odvolávají na Boha a Krista skrze Marii ..., i když se tu a tam z nepozornosti vracejí k formulaci "Marii".

Ve své základní knize: *Láska věčné Moudrosti (L'amour de la Sagesse éternelle)* situuje Marii jako čtvrtý a poslední prostředek zasvěcení Bohu a navrhuje následující formuli:

Já N. ..., nevěrný hříšník, obnovuji a potvrzuji dnes do tvých rukou své křestní sliby: navždy se zříkám Satana, jeho nádhery a jeho skutků a zcela se dávám Ježíši Kristu, vtělené Moudrosti, abych nesl svůj kříž v jeho slépějích po všechny dny svého života, abych mu byl věrnější, než jsem byl dosud.

Což potvrzuje *Le secret de Marie - Tajemství Mariino* - a *Le traité de la vraie dévotion - Pojednání o pravé oddanosti*. (Pozn. red.: obě tyto knihy vydala Matice cyrilometodějská s.r.o. Olomouc.)

Lidu předkládal ... poněkud zjednodušenější, ale přesto totožnou formulaci.

Tento teocentristus vůbec nevyklučuje, ale staví na správné místo úplné zřeknutí se sebe sama a darování se Marii.

... Nejzávažnější zasvěcovací hnutí, do něhož dva papežové zapojili univerzální církve, je hnutí vycházející z fatimských zjevení. Matka Boží tam požádala samotného papeže o zasvěcení Ruska. ...

Zajisté - papežové dbali na to, aby zůstali na pevné církevní půdě, když už ne dogmatické, tak tedy pastorační. Právě v této rovině náboženského zanicení zapojili univerzální církve do procesu zasvěcování skrze Pannu Marii. Ovšem to se ani zdaleka neobešlo bez váhání a projevů zdrženlivosti. ...

Druhý vatikánský koncil

Na koncilu dva hlavní proudy zasvěcení skrze Pannu Marii - montfortovský a fatimský - pokojně a vřele splynuly přesto, že se lišily svým zakořeněním historickým i teologickým. ...

... Takže tu byly dva velice odlišné proudy.

- Na straně Fatimy celý plán vycházel ze soukromého zjevení,

- na straně Polska z hlubokého a zralého rozhodnutí, které vzešlo z noci víry a zajetí a bylo osvětlováno příkladem Montfortovým.

- Na straně Fatimy se jednalo o zasvěcení Neposkvrněnému Mariinu Srdci

v souladu s Luciinou vizí v Tuy (13. června 1929), jež byla sepsána v roce 1931 a zahrnuta do jejího čtvrtého memoáru. ...

- Na straně Polska šlo o zasvěcení Bohu skrze Pannu Marii.

- Na straně Fatimy se zasvěcení jasně vztahuje pouze na Pannu Marii.

- U Montforta je zaměřeno na Boha.

- Fatima odkazovala na tajemství Srdce a Neposkvrněného Početí.

- Montfort na ústřední tajemství Vtělení.

Přesto se mezi oběma proudy neobjevily žádné nepřekonatelné rozpory.

Zasvěcení společenství

Je legitimní zasvěcovat jiné? Je možné to činit, aniž bychom se dotkli jejich svobody? Ano, v té míře, v jaké za ně neseme zodpovědnost: v míře rodičovské odpovědnosti za děti, v míře autority, jež nám byla svěřena a k níž máme kompetenci. ...

Jaký ale mají taková zasvěcení význam, když do těch, kterých se týkají, neproniknou nebo jim jsou úplně nečím cizím? Papežové, dříve než se na tuto cestu vydali, o tom hodně uvažovali. *Hlavně se odvolali na ono často neznámé rozlišení, které najdeme v klasické teologii, mezi:*

- úslovným zasvěcením a

- votivním zasvěcením.

Nikdo, dokonce ani papež, nemůže udělit úslovné zasvěcení druhému bez jeho vůle a osobní účasti (kterou nahrazují pouze rodiče a kmoťři namísto malých dětí, za něž mají plnou odpovědnost).

Ale votivní zasvěcení je výrazem Boží touhy, protože Bůh chce, aby všichni lidé byli spaseni, a proto dal poslání své církvi evangelizovat svět. Církev musí pracovat podle Božího plánu: aby byli všichni zasvěceni ke svému dobru.

Votivní akt ani v nejmenším neomezuje osobní svobodu těch, které svěrujeme Bohu. Je v souladu s lidskou solidaritou, neboť lidé se bez váhání angažují pro velké humanitární akce, pomáhají všude tam, kde jsou ohroženy lidské životy, aniž by proti tomu někdo vznášel výhrady. Jestliže se mobilizují hasiči a lékaři, aby pomohli bližním, proč by se nemožili mobilizovat Bůh? Neposkytnutí pomoci osobě v nouzi je nedbalostním deliktem, který zákon trestá.

Z tohoto hlediska mají votivní konsekrace rovněž charakter prosby, přímluvy, což je zcela v souladu s církevní tradicí. Jejich záměrem je opatřit tu co možná nejlepší pomoc: pomoc Boží, protože jenom Bůh opravdu ví, kde je naše dobro. A Bůh, který nás stvořil solidaritní, nás vyzývá, abychom se nevyhýbali pomoci osobám v nouzi.

Toto zaslíbení a tato modlitba jsou jenom začátkem, či dokonce pouze předjímají. Nezabývají povinností hledat takové prostředky, které umožní splnit poslání, které završí toto zaslíbení.

OSAMĚLÉ KVĚTY JAROSLAVA DURYCHA

Karel Komárek

Vedle monumentálních historických fresek, jakými jsou Bloudění a Služebníci neužiteční, a široce rozepívaných milostných románů, jako je Píseň o růži, Duše a hvězda či Boží duha, zůstávají básně v díle Jaroslava Durycha poněkud na okraji. Jsou to osamělé květy, jak říká jeden Durychův verš a jak říká také název nového výboru z Durychovy poezie, který sestavil Vladimír Justl a vydala Mladá fronta. Osamělé květy na okraji cesty básníka - předního "poutníka Absolutna" v naší literatuře. Mělo-li být zapomenuto celé Durychovo dílo, jak plánovali komunističtí správci naší kultury, u jeho básnické tvorby se to téměř podařilo.

A přitom se Jaroslav Durych považoval především za básníka. Básněmi zahájil svou literární činnost, básním se věnoval jako tvůrce i jako teoretik, jak vidíme z jeho četných a dodnes plně nezhodnocených studií o českém verši, básně přestal psát teprve na důrazné naléhání literární kritiky, která spatřovala jeho význam hlavně v próze. A titul básníka mu zůstal i potom, neboť jeho próza a dokonce publicistika je nápadná básnickým jazykem a básnickým viděním skutečnosti. Vyznačuje-li tedy poezie z rozsáhlejší a známější části Durychova díla, jaká je potom jeho vlastní básnická tvorba?

Durychovy začátečnické básně, které výbor přináší, mnohé vysvětlují. Durych začal tvořit pod vlivem české dekadence (jeho první vážnější miněné pokusy se datují rokem 1902), ale od ní vede cesta poměrně hladce až k Vrchlickému. I typičtí dekadenti Jiří Karásek ze Lvovic a Arnošt Procházka, kteří se od Vrchlického programově odvraceli, ho následovali aspoň ve vyjadřování a formě, a tak si vysvětlíme určité artistní zaujetí a zalíbení ve formální virtuozitě, které se u mladého (tehdy ještě gymnazisty) Durycha projevuje mimo jiné napodobováním cizo-

krajných básnických forem. Tedy tím, čemu se Vrchlický věnoval systematicky dlouhá léta. Podívejme, jak se Durych přiblížil jeho panasismu třeba ve své Hebrejské písni:

*Mám syringu zas novou,
kolibrův hnízdo nesla,
až rozňaly se blesky
a ona v bahno klesla.
Ó co v ní sladkých zvuků!
Mé písně čekají tě,
ty zahrají nám k lásce.
Ó pospěš, moje dítě!*

Ale jeho první knižně vydaná báseň, balada "Cikánčina smrt" (1916), jde ještě dál k pramenům novější české poezie, k Erbenovi. Arne Novák, který ji nadšeně přivítal, konstatuje, že Durych se "vyzbrojil důkladným studem lidové písně a Erbenovy poezie":

*Nezdráhej se, milenko má,
k hrobu těžkou cestu mám,
dělátko své necháš doma,
chci tvou láskou umřít sám;
chci jen smrti milost krásnou,
třebas jedním políbením,
třebas jedním uzarděním...*

A tím je předznamenán celý osud jeho básnického díla: Durych se nechoval jako moderní básník. Nenásledoval ihned nejnovější básnický směr, který byl zrovna v módě, a nedržel krok se svým okolím. Spíš než po novém a nevidaném toužil po čistém a dokonalém.

A křehkou něhu střídá vzdorný až blasfemický tón "Žebráckých písní" (1925). Zpívá je skutečný chudý, ne jen umělecký mluvčí chudiny. Durych sám dlouho nemohl sehnat byt, psaním po nocích zachraňoval rodinu od nouze a snad i tyto verše psal v kuchyni, kde si hrály jeho děti a vrážely mu do stolu:

seminaristů pocházejí přímo z Moskvy, jeden z Kazachstánu.

* Známa Matka Tereza z Kalkaty, zakladatelka kongregace Misionářek lásky, oslavila své 83. narozeniny. Strávila je v nemocnici v Dillí, kde se léčila po srdečním infarktu. Po propuštění z nemocnice se vrátila do Kalkaty.

* U našich západních sousedů existuje celkem 1184 katolických škol nejrůznějších stupňů, navštěvovaných 302 965 žáky a žákyněmi, z nichž velká část nenáleží ke katolické církvi. Německá veřejnost oceňuje úroveň katolických škol jako špičkovou.

*Básníku, básníku,
jdi zpívat na hruj,
na všivém slamníku
jezdí a panuj,
nežádej haléře,
kdopak tě zval,
klíč se jen za dveře,
o číslo dál!*

Kdo si teď vzpomněl na Františka Gellnera, je na správné adrese. Durych si tohoto anarchisty kupodivu velmi vážil a v jeho negativismu tušil hluboko ukrytý pramen opravdovosti a ryzosti.

Váhy něhy a rouhání jsou pak vyrovnány ve sbírkách "Beskydy" (1926) a "Tě Nejkrásnější" (1929). Krása těchto veršů je ulhrančivá, a přestal-li Durych psát básně právě tehdy, mohl to učinit s vědomím, že vytoužené dokonalosti dosáhl:

*Střez, hrdý běse, divný květ!
Až Paní ráje přijde zpět,
tvou hlavu zdrtí.
Zahyneš smrti přelavnou,
to Ona potře hlavu tvou -
Oh, smrti!*

Škoda, že se do výboru nedostaly básnické skladby "Lotr na pravici" (1924) a "Eva" (1928). Durych, který ve formě a výrazu chodil po cestách vyzkoušených, si zde dovolil experiment tematický. K pramáti Evě se obrací s podobnou důvěrou a podobnými slovy jako k Panně Marii, kajícího lotra oslovuje parafrází hymnu "Stabat Mater".

Přísná krása a klasická vytríbenost staví Durychovy verše mimo hlavní vývojový proud české poezie. Občas i léká jejich čtenáře, zejména tam, kde dosahuje mystických vrcholů. Ale co na tom? Durych je básník formy v scholastickém slova smyslu: forma je to, co dělá věc věci a u Durycha báseň básní.

ZE SVĚTA...

* Slavnostním posvěcením zahájil svou činnost první katolický kněžský seminář v evropské části současné Ruské republiky. Ve svém pozdravném telegramu vyjádřil papež Jan Pavel II. naději, že zde bude věnována prvořadá pozornost ruské duchovní tradici a rozvíjení dobrých vztahů s ruskou pravoslavnou církví. Rektorem byl jmenován v Rusku žijící italský kněz Bernardo Antonini. Čtyři z přihlášených jedenácti

OPRAVDOVÁ JEDNOTA JE MILOST BOŽÍ

Vídeň, 21. 9. 93 /KTA/

Opravdová jednota je milost Boží, zdůrazňoval kardinál Dr. Hans Hermann Groer zástupcům kněží, reholí i laiků, shromážděným ve vídeňském "Domě Dona Bosca" k setkání u příležitosti biskupské synody 1994. Na této synodě se sejdou katoličtí biskupové a odborníci z celého světa k poradám o nové úpravě řeholního

života.

Groer při setkání vyjádřil své politování nad tím, že úsilí o pochopení, jednomyslnost a společenství jsou často lidmi samotnými opět znesnadňována. O to intenzivněji si proto musíme vyprošovat pomoc Boží, aby otevřel srdce lidí a připravil je k přijetí jednoty jako daru Božího.

OPRÁVNĚNÝ PLURALISMUS

Ve švýcarském poutním místě Wigratzbadu bylo vysvěceno arcibiskupem z Lyonu kardinálem Decourtray a rakouským kuriální kardinálem Stickler z Říma pět kněží a šest jáhnů pro službu v předkoncilovém ritu Pia V. Náleží k tzv. Kněžskému bratrstvu sv. Petra, které zde má svůj seminář. (To je třeba důsledně odlišit od tzv. Kněžského bratrstva sv. Pia X., založeného tradicionalistickým arcibiskupem Lefebvrem, který bez pověření z Vatikánu vysvětil čtyři kněze na biskupy, čímž se octl mimo Církev.)

Kněžské bratrstvo sv. Petra je v plné jednotě s papežem a biskupy. Sv. Otec Jan Pavel II. vydal r. 1988 notu proprio "Ecclesia Dei", již povolil kněžím, kteří jsou vnitřně svázáni s předkoncilovým ritem, v něm celebrovat, budovat semináře v jeho duchu a sdružovat se i laické přívržence pod podmínkou, že uznají Druhý vatikánský koncil za řádný církevní sněm a liturgii Pavla VI. za řádný katolický ritus.

Babička, která se sotva belhá po tom Božím světě, přidali stovku k jejímu důchodu na nemohoucnost. Babka, která nikdy mnoho peněz pohromadě neměla ani neviděla, byla z toho celá pryč a považovala to za veliké štěstí, které si musí chránit, aby o ně nepřišla. Věděla, že jsou lidé náramně závistiví a nepřející.

Dřív si došla na mši do kostelíčka, bídne sice, ale byla ráda, že se dostrachá před oltář a může se s lidmi pomodlit nebo zazpívat. Nyní, co jí zvedli důchod o rovnou stovku, uvažuje doma nad tím, jak to udělat, aby vyhověla Pánu Bohu i domácím, kteří lačně čekají na každou korunku, kterou z ní mohou vydrít. Přemítala o tom problému dlouho. Nakonec to vyřešila následovně.

Košile je bližší než kabát a domov vezdejší je víc než domov

pozdější. A bylo to. Do kostela už chodit nebude. Mohli by ji vidět závistivci a udat ji, že bere příspěvek na nemohoucnost a zatím kráčí do kostela docela bez cizí pomoci, a je to do kopce. Komunistické úřady by jí tu stovku strhly a mladí by se mračili.

VĚČNOST ZA STOVKU

Babička se kvůli stovce rozešla s Pánem Bohem. Do kostela už nechodí, modlí se nedbale a zapomíná. Duše pomalu pustne. Mladí i navzdory té stovce nejsou lepší, mračí se dál a jsou horší. Křičí na hluchou stařenku a jídlo bývá často studené.

Už se hlásí stáří. Teď by do kostela nedošla. Její vrstevnice, se kterými se potkávala u kostela, po-

mřely. Domácí lidé jsou v jednom kole a na babičku zapominají. V té tísnivé opuštěnosti se vrací zpátky k Pánu Bohu. Poznává, že byla podvedena cenou té hloupé stovky a silněji než kdy v životě cítí, že jediný Bůh je její útočiště a spása. Ta stovka ji páli ve svědomí. Prokletý mamon! Děsí se předstoupit před Boží soud s prázdnými rukama. Vrací se opět k svatému růženci.

Babička zemřela dobře. Zastavil se u ní vnuk a ten hned zavolal kněze. Byl nejvyšší čas. Po skončení obřadu strčila stařenka knězi do ruky stovku a řekla: "Prokletá stovka, mohla mě připravit o věčnost. Vezměte si ji a odslužte za mě mši, naši mladí by to neudělali."

Babičku dali spálit. Jen když se v poslední chvíli zachytila podávané ruky Božího slitování.

SPOLUZODPOVĚDNOST ZA VÍRU

kardinál Leo Suenens

...Úcta k víře nežádá od nás jenom, abychom ji neporušenou zachovávali, ale abychom se nadto snažili, aby v nás rostla.

Musili bychom se hanbit, kdyby naše znalosti v profánních vědách se nedostaly dál, než za školní začátky.

Přesto však klidně bereme na vědomí, když naše náboženské znalosti zůstávají na úrovni dítěte, nebo aspoň na té úrovni, která zdaleka neodpovídá úrovni našich vědomostí profánních. Je možno velmi lehce poznat nebezpečí, které plyne z takové situace: Zakrnělá víra je virou ohroženou. Je nelogické a pochybné nestarat se o své náboženské vzdělání. Na takové počinání nemá věřící v dnešní době právo. Vždyť na všech stranách, v denících, v časopisech, v televizi a rozhlase se stále mluví o náboženských problémech. Bludné názory a nepřesnosti o věcech víry

a mravů stále a ze všech stran vnikají do našich uší a do našeho ducha. Jakkpak bychom mohli bez přiměřeného náboženského vzdělání zaujímat nezbytné správné postoje a to v zájmu vlastním i v zájmu druhých?

Náboženská nevědomost patří k hlavním faktorům, které jsou zodpovědné za odkřesťanštění světa. Laik bez náboženského vzdělání nemůže odporovat příboji, který naň útočí nespočetnými ideologiemi, názory a morálními postoji.

Dle slov Pia XII. závisí náboženská budoucnost mladé generace od kritické reakce jejího ducha.

Člověk s nedostatečným náboženským rozhledem není schopen správně rozlišovat. Je jako mořský břeh bez vlnolamů a hrází, který je vydán na pospas přivalům vln.

Dejme jen někdy vzdělavcům

v řadách věřících otázku: Kolik náboženských knih jste v tomto roce k posílení viry četli? Které křesťanské časopisy nebo noviny čtete, abyste byl stále informován o pravém životě církve? Kolik času jste během svého života věnoval exerciciím, dnům duchovní obnovy a účasti na náboženských přednáškách?

Velmi často bychom dostali odpovědi přímo zdrcující.

Jak mohou za takových okolností být křesťané svědky víry, svědky, které potřebuje svět? Jak mohou být tyto křesťané "syny světla", sluhové slova Božího, které neznají?

P. John Courtney Murray, americký jezuita a peritus II. Vatikánského koncilu říkal často: "Je nebezpečné číst špatné knihy. Je však také velmi nebezpečné nečíst žádné dobré knihy." přel. F. Maliňák

Úřední setkání s bývalým vysoce postaveným členem jednoho ministerstva z totalitní doby skončilo pro mne zajímavým poznatkem. Sám od sebe se rozvykládal o svém vztahu k náboženství. Pocházel z katolického prostředí již-

ní Moravy, kde jeho otec vystupoval jako levicový politik a důsledný obhájce marx-leninismu. V tomto duchu vychoval také svého syna, který díky svým vlohám a otcově podpoře získal vysoké postavení. Brzy po

listopadu 1989 jeho otec vážně onemocněl a napsal synovi, aby jej přijel navštívit. Toto poslední setkání bylo pro syna velkým překvapením, protože otec v předtuše smrti požádal, aby mu zavolali kněze. Syn

MILOST PRAVÉHO POZNÁNÍ

z vlastního přesvědčení s tím nesouhlasil a vymlouval otcí tuto pošetilost, kterou zrazoval své životní ideály. Uváděl revoluční tradice a úspěchy v budování lepší společnosti.

Otec všechno vypočetl a pak řekl: "Máš sice pravdu, ale uvaž, že my své zásady o sociální spravedlnosti hájíme necelé století, zatímco církev už dva tisíce let. Myslím, že jsem se mýlil, toho faráře mi zavolej." Zemřel za opatřený svátostmi umírajících.

Syn to komentoval slovy: "Od té doby nevidím v církvi třídního nepřítele." Při loučení jsem mu popřál kromě zdraví i milost pravého poznání.

- frýj -

ČTENÁŘI PÍŠÍ

Jsem rád, že jsem dostal do rukou první číslo Vašeho časopisu. Jsou zde články na různá témata a to zhruba tak, jak si představuji dobrý časopis. Přesto se však cítím povinen reagovat na článek pana K. Komárka "Řím" z č. 1. Myšlenka článku je pěkná, přesto však z něj na mě ještě dýchá podtón jiný, kterého se lekám.

Z článku plyne, alespoň se mi zdá, že katolík = římský katolík. Ale vždyť něco takového není vůbec pravda! Vždyť "římský" přece neznamená jméno církve, ale označení obřadu (jinak latinský). A obřadů v naší církvi je přece více (např. byzantský = řecký, arménský, maronitský, ...) a tyto obřady jsou si rovny.

Dekret II. vat. koncilu "O východních katolických církvích" z 21. 11. 1964 uvádí: "Katolická církev má ve velké vážnosti ustanovení, liturgické obřady, církevní tradice a způsob života východních církví. Protože tyto církve vynikají úctyhodností, úctyhodnou starobylostí, projevuje se v nich apoštolská tradice, kterou máme od Otců a která tvoří část Bohem zjeveného a nedělitelného dědictví církve. ...Místní církve (rozličného obřadu) jsou si rovny co do důstojnosti, takže ani jedna z nich nemá přednost před jinými pro svůj obřad a všechny mají tatáž práva a povinnosti i co se týká hlásání evangelia po celém světě pod správou římského papeže."

Ještě bych se chtěl zmínit o utrpění těchto církví právě pro jednotu s Římem. Uvádím zde příklady z církve řeckokatolické.

Myslím, že mnoha lidem je známo jméno polockého arcibiskupa sv. Josafata Kunceviče (zabit pravoslavnými 12. 11. 1623). Jak zuřili proti unii ruští carové, dokáží snad tyto případy:

Petr I. Veliký 5. 5. 1705 vlastnoručně skolil v polocké katedrále v době odpolední pobožnosti baziliána u oltáře a 3 jiné dal popravit, těla spálit a popel rozmetat. Uniatského biskupa Dionysia Zabobryckého dal spoutaného dopravit do Moskvy, kde zakrátko zemřel.

R. 1768 zosnovala carevna Kateřina II. tzv. "umaňskou řež", při níž padlo na 40 000 obětí. Když se pak uniaté vraceli z úkrytů do domů, našli je obsazené pravoslavnými, kteří je vyháněli, bili a zavírali do žalářů. Carevna také donutila násilím 8 milionů uniatů k přestupu na pravoslaví.

Myslím, že mnozí mají též v pa-

měti likvidaci řeckokatolické církve u nás v r. 1950. Ta dalších 18 let prostě "neexistovala". Jméno našeho mučedníka biskupa P. P. Gojdiče OSBM také není známé. Umírá 17. 7. 1960 v koncentračním táboře v Leopoldově.

V SSSR je na konci 40-tých let likvidována jak řeckokatolická, tak i arménskokatolická církev. Z množství mučedníků bych chtěl vzpomenout alespoň biskupa T. Romžu, zavražděného v nemocnici sovětskou tajnou službou.

Co je však horší, unii nekřížovali jen jinověrci a ateisté, ale byli to i katolíci. Např. v Polsku byl byzantský obřad mnohokrát snižován, pronásledován a uniaté přetahováni k obřadu latinskému, a to i přes přísné zákazy papežů (Urbana VIII., Benedikta XIV.). Co se však v Polsku dělo z nacionalismu, bylo v Americe v minulém století děláno z uniformity. Biskupové římského obřadu zde zabraňovali sloužit sv. liturgii ženatým řeckokatolickým kněžím. To pak vedlo k tomu, že ti kněží přecházeli k pravoslaví. A konečně, co jiného je likvidace žáků sv. Cyrila a Metoděje biskupem Wichingem?

Papež Pavel VI. ve svém Vyznání víry (1969) uvádí: "Věříme, že církev, kterou Ježíš založil a za kterou prosil, je stále jedna ve víře, v bohoslužbě a ve svazku hierarchického společenství. Bohatá rozmanitost liturgických obřadů i oprávněná rozličnost teologického a duchovního odkazu a místních zvykových odchylek v lůně církve nejen že neohrožuje její jednotu, ale naopak ji ještě více združňuje."

Antonín Čížek
(bohoslovec 4.r. GrBF Prešov)

Jako jediný časopis jste uveřejnili v nultém čísle plné znění zasvěcení českého národa Matce Boží, Panně Marii. O negativních reakcích na toto zasvěcení bylo v různých novinách a časopisech napsáno již mnoho. Všichni ti, (včetně našeho premiéra) kterým vadilo nejen zasvěcení, ale i tzv. "několikahodinové přenosy", které ovšem vůbec několikahodinové nejsou, si neuvědomují (nebo nechťejí uvědomit), jak mnoho je naše televize dlužna všem těm, kteří pro stáří nebo nemoc se nemohou žádných náboženských oslav zúčastnit osobně.

Myslím tedy, že je na místě poděkovat na prvním místě Bohu a Jeho Matce, že náš národ se sice pomalu, ale jistě zase stává národem mariánským. Poděkovat i

Otci arcibiskupovi M. Vlčkovi za to, že nikdy nezapomene uvítat všechny shromážděné u televizních obrazovek a zapojit je do společenství věřících.

Dík patří i všem pracovníkům české televize, kteří se snaží dlouholetou mezeru v televizním programu a dluh věřícím posluchačům konečně splatit.

Odloučeným bratřím z CČH bych chtěla připomenout, že i mistr Jan Hus byl katolickým knězem a navíc je o něm známo, že byl velkým ctitelem mariánským. Jeho slova: "Pravdy každému přejte", by si měli vzít k srdci právě ti, kteří se hlásí k jeho odkazu.

Jana Urbánková
Brno

Rodinné společenství na venkovských farnostech?

V minulých letech se totiž lidé odnaučili ze známých důvodů spoluvytvářet jakoukoliv komunitu. Všechno bylo tehdy podezřelé. Ať chceme nebo nechceme, určitý styl odstepu stále přetrvává. Lidé se sejdou v kostele a potom už každý spěchá domů. Zdá se, že to mnohým začíná vadit a tak se hledají cesty jak mít k sobě blíž. Říká se, že kdo hledá, najde. Cestu ke sblížení zorganizováním poutních zájezdů, zvolili farníci z Nosislavi z brněnské diecéze. První pouť se dávala dohromady dost těžce. Letos v květnu se vydali již v bohatém obsazení navštívit poutní místa v Rakousku. Zásahu na uskutečnění podobných akcí má také křesťanská cestovní kancelář VIA PETROV. Náplň poutního zájezdu všechny povzbudila k dalšímu plánu a tak při návratu domů padlo rozhodnutí pro další poutní putování. To se uskutečnilo 4. a 5. září. Báječnou atmosféru v autobuse by mohl leckdo závidět. Společná modlitba, zpěv a vzájemná pospolitost všechny obohatila. Účast při řeckokatolických bohoslužbách ve staroslověně na hoře Zvir u Litmanovce, byla pro mnohé novinkou. S pozorností se připojili k mnoha tisícům poutníků a vyslechli poselství Panny Marie od vizionářky Ivetky. Závěrečná slova místního kněze o velké Boží lásce ke každému z nás byla doslova balzámem pro duši. Při zpáteční cestě vyprávějí krásné zážitky dvě mladé účastnice ze srpnového setkání mladých v Medjugorie. Jejich opravdovost nás naplňuje radostí. Vzniká vazba mezi generacemi a touha udělat všechno pro život farního společenství. Takové snaze určitě Bůh požehná.

Marie Veselá

NEZNALOST A NEPOCHOPENÍ

Většina nedorozumění v kauze církevní majetek plyne z hluboké neznalosti a následného nepochopení, na místo reality a faktů vyjadřují politikové i žurnalisté emocionálně svoje subjektivní názory.

Pro informaci čtenářů o všestranné činnosti katolické církve podávám stručný přehled ve sféře výchovné a sociální. **K datu února 1948, v zemi České a Moravskoslezské bylo:**

191 církevních škol (mateřské, obecné, měšťanské, odborné, ošetrovatelské, gymnázia, bohoslov. fakulty aj.)

409 sociálních ústavů řádů a České Charity (nemocnice, ústavy dětské, pro přestárlé, zvláštní péče aj.),

125 stanic ošetrovatelské a zdravotní služby.

Ve výše uvedených ústavěch bylo 15000 lůžek. A samozřejmě množství objektů, které sloužily výchovným, sociálním, kulturním a kulturním účelům. Např. olomoucká arcidiecéze eviduje asi 2 000 objektů.

Kromě suchých počtů nutno zít v úvahu práci a úroveň vedení ústavů zejména obětavými řeholními sestrami, které nemajice svoje rodiny, plnily příkaz křesťanské lásky k bližnímu, nepožadovaly odměnu, kterou by měly podle platných předpisů dostávat jako jiní zaměstnanci. Bylo známo, že např. provoz církevních nemocnic byl o 10 až 15% levnější než srovnatelné ústavy.

Zemřelý pražský arcibiskup kardinál J. Beran sestavil "definici" církevního majetku: "Jméni katolické církve je jméním účelovým, neboť neslouží jen k plnění úkolů kultových, ale i k plnění jiných úkolů veřejnoprávní povahy, k nimž patří úkoly charitativní, dobročinné, kulturní a jiné. Náklady na tyto úkoly nese církev převážně ze svých prostředků. Jednotlivé části církevního jmění představují namnoze nenahraditelné statky celonárodního významu, doklady o kulturní výši našich předků. Zejména stavitelské umění zanechala v chrámech a klášteřích, které zdobí naše města a vesnice, kulturní poklady, jejichž uchování je v zájmu celého národa." Domnívám se, že této definici se dá rozumět i téměř po 50 letech. K tomu dodávám - údržba kulturní památky a paneláku je rozdíl. Pokud se církevní majetek prodá, bude mít zisk jednotlivec, pokud se církvím ponechá, bude sloužit celému národu.

Prezident V. Havel v Hovorech z Lán 21. 3. t.r. říká m.j.: "Jsme země s tisíciletou tradicí. Církev má v našich tradicích pevné místo. Má pevné místo v našich myslích, v našem společenském klimatu. To vůbec nesouvisí s tím, kolik nás je věřících či nevěřících, ale máme to v krvi, v genech, v křesťanském

pojetí morálky, liturgií, v legendách. To všechno patří k takovému dědictví. A zdá se mi, že je třeba dát církvi, která o tuto část našeho dědictví pečuje, místo, které jí patří, protože duchovní, nebo náboženský život celé společnosti vyzařuje široko za okruh těch, kteří navštěvují kostely.

Jsou určité souvislosti, které si

SOCIÁLNÍ UČENÍ CÍRKVE JE VÝZVOU

A to výzvou pro každého křesťana na kterémkoliv místě v sociálním, hospodářském a politickém životě celé společnosti. Nedávno znovu zazněly staré reglementace, podle nichž, právě tak jako před sto, před padesáti lety, socialisté spolu s liberály vykazovali a vykazují církvi místo v sakristii.

Je to správné, aby v naší společnosti, která potřebuje na prvním místě duchovní a mravní rehabilitaci, bylo celé společenské dění považováno jen za věčný proces bez kontroly morálními kritérii? První místo má být vyhrazeno silným a úspěšným lidem, z nichž většina ještě nedávno nosila kabát rudé barvy. Pozice politické vyměnili za pozice hospodářské. Kde zůstala u vedoucích politických činitelů kritika a sebekritika charakteru, se kterým společnost stojí nebo padá?

V pluralitní demokracii mají právo na projev a realizaci svého světového názoru všichni občané prostřednictvím politických stran. Tedy i křesťané. Každý křesťan je zavázán k sociální zodpovědnosti, kterou projevuje též prakticky účastí na politickém dění ve prospěch veřejného blaha. A vůbec to není jedno v jaké straně a pro kterou stranu. Je třeba se obrátit k základům víry a uvědomit si, že jejich projekce do sociální oblasti znamená vycházet z určitého pojetí lidské osoby. V sociálním učení církve je jím ústřední princip: obraz člověka stvořeného a vykoupeného Bohem. Člověk v tomto pojetí má transcendentální dimenzi a proto přesahuje časné úsilí politické a hospodářské. V důsledku toho usiluje křesťan ve svém nezadatelném politickém projevu, aby z tohoto obrazu člověka byl budován i společenský řád, který nejen v politice, ale i v hospodářství respektuje důstojnost lidské osoby. "Člověk musí být nositelem, tvůrcem a cílem všech společenských zřízení" (Jan XXIII. enc. Matka a učitelka).

Jestliže si křesťan je vědom vlastní hodnoty a odpovědnosti před Bohem, dělá si o společenském řádu a společenském spoluzítí úplně jiné představy než člověk, který, protože nevěří v Boha, nemůže mít takové povědomí odpovědnosti za člověka a

zřejmě neuvědomujeme. Turisté, kteří přijíždějí do Prahy, investoři, politici, obchodníci jsou Prahou okouzleni. A co tu Prahu dělá? Stovky věží kostelů, paláců, zámků, celý profil města. To je cosi, co nám dnes a denně vydělává velké peníze, když bych to bral takhle ekonomicky. A ty peníze vydělává všem, celé společnosti. Je to v zájmu celé společnosti a státu vytvořit s církvi partnerský vztah."

Ing. František Odehnal

za celou společnost. Jedině obraz člověka, který je obrazem Božím, souvztažnost od Boha a k Bohu, propůjčuje člověku pravou důstojnost. Z tohoto integrálního východiska přistupuje odpovědně křesťan k aktivní účasti na společenském dění.

Také může vyvstat otázka, zda se křesťan, jehož cílem je věčná spása, má vůbec zúčastnit společenského dění. Pak ale nastupuje alternativa, že věci společně přenechává těm, jejichž pojetí člověka je úplně jiné, mnohdy úplně zcestné, jak vyplývá z poučení v nedávné totalitní éře. Člověk není objektem hospodářského a politického dění, nýbrž jeho subjektem, jak výrazně vyhláší Jan XXIII. Proto ani současná vzdemutá vlna liberalismu není prostá omylu. Člověk není předmětem trhu. Trh je osvědčeným nástrojem hospodářství, ale má funkci služebnou. Principy sociálního učení vyžadují, aby právo na důstojný život bylo uskutečněno také pro ty, kteří nejsou vinní tím, že nemohou na trhu nic nabídnout, ani vlastní práci. A zde nevystačí vysoce organizovaná postindustriální společnost aktualizací liberální zásady "laissez faire, laissez passer" v praktikované interpretaci "ponechme vše volnému působení tržních mechanismů".

Transformaci naší společnosti, ať již v politice nebo v hospodářství, není možné spravedlivě provést bez principů křesťanské sociální etiky. Ani dobře fungující tržní mechanismus není schopen opatřit životní potřeby, které jsou potřebné k důstojnému životu, všem lidem. Vyspělé západní státy jsou toho svědectvím a proto některé vlády programově uskutečňují sociální tržní hospodářství.

Uskutečňování principů sociálního učení církve nelze provádět podle návodů, které by měla dávat církev. Je to náročné praktikování života podle evangelijních rad a příkazů. Je to vinice otevřená především pro laiky.

Bez trvalých hodnot nelze vybudovat stabilní právní stát. Takové pokusy již u nás kdysi ztroskotaly.

Josef Kaman, Brno

"PLÁNOVANÉ RODIČOVSTVÍ" - PROKLETÍ RODIN

Mezinárodní organizace pod názvem "Plánované rodičovství", založená před válkou v USA má pověst "humánní" instituce. Americký benediktin Paul Marx, aktivista protipotratového boje, strhává nemilosrdně, ale pravdivě této organizaci masku humanity. Uvádíme jeho článek v překladu Lucie Cekotové ve dvou pokračováních. Je aktuální zejména proto, poněvadž tato společnost působí už také u nás a k jejímu programu se hlásí též známý sexuolog dr. Radim Uzel, jenž byl zvolen předsedou české odbočky této organizace. "Plánované rodičovství" se tváří přátelsky. Ale jaké je pod touto maskou, ve skutečnosti? Jaké jsou jeho motivy? Pokračování studie P. Marxe - dokončení z minulého čísla "Světla".

Otevřená výzva ke zrušení rodiny

Komunistický manifest otevřeně vyzýval ke zrušení rodiny, neboť rodina se považovala za neslučitelnou se socialismem. Těto výzvy si všimlo "Plánované rodičovství" (dále "PIR").

Komunistické státy byly první na světě, když začaly poskytovat potrat na žádost. Sovětský svaz legalizoval potrat a rozvod ve 20. letech.

V roce 1969 na setkání v Dacca ve Východním Pákistánu (dnešní Bangladéš) jeden řečník uváděl celou řadu prostředků, jak snížit plodnost. Tyto různé prostředky byly uspořádány v chartě, kterou připravil Frederick Jaffe, viceprezident "PIR" světové populace. Mezi těmito prostředky bylo i vědomé úsilí restrukturalizovat rodinu změnou obrazu ideální rodiny a vědomým úsilím o zvýšení počtu homosexuálů.

Rozbit rodinu

Od doby, kdy Margaret Sangerová začala šířit své myšlenky o rekreačním sexu (s vyloučením počtů), neustále stoupá počet rozvodů. Když se svým dílem v roce 1915 začala, bylo pro manželské páry normální překonávat období obtíží, spíše než se opouštět. Více než 90 % manželství bylo stabilních. Ale jak její myšlenky hedonismu a promiskuity pronikaly hlouběji a hlouběji do společnosti, stále více manželství se rozpadalo, až se rozvod stal častějším než úspěšné manželství.

Manželství končící rozvodem:	
1910 1 z 11	1920 1 z 8
1930 1 z 6	1940 1 z 6
1950 1 ze 4	1960 1 ze 4
1970 1 ze 3	1980 1 ze 2

"Plánované rodičovství" podporuje sex dospívajících

V roce 1986 "PIR" začalo s novou kampaní, která měla zachránit finance, jež mu poskytuje vláda. V jednom inzerátu, který se objevil

ve významných novinách vycházejících v celých USA, "PIR" oplakávalo odcházející dobu, kdy bylo "normál", když měl chlapec ve školní brašně kondom. Přesto PR prohlašuje, že nepodporuje sex dospívajících - jen to, aby "byli připraveni".

"PIR" totálně ignoruje rostoucí stoh literatury, která se týká "post-aborčního stressového syndromu", utrpení žen, jež absolvovaly potrat a pak začaly pomalu chápat, co udělaly. Zatímco zbytek světa začal tento jev studovat, obdobně jako utrpení veteránů z Vietnamu, "PIR" stále nazývá potrat "službou ženám".

Bez vědomí rodičů

"PIR" vždy prohlašovalo, že dokáže poučit děti o sexualitě lépe než rodiče. Nyní žádá stálý přístup ke školním dětem prostřednictvím sexuálních klinik při školách, eufemisticky nazývaných "zdravotními" klinikami. Někdy prohlašuje, že tyto kliniky nebudou poskytovat antikoncepční prostředky bez souhlasu rodičů, ale "PIR" má za sebou dlouhou historii snah postavit děti proti rodičům. Navíc jasně vyhlásilo politiku neposlouchat zákony, které považuje za zastaralé.

"Plánované rodičovství" mrzačí národy

Destruktivní ideologie "PIR" devastuje nejen jednotlivce, zejména ženy, nejen rodiny, nejen chudé - ale dokonce i celé národy.

Čína si vždy vážila intelektuálů, děti a starých lidí. Ale intelektuálové byli pozabijeni za "kulturní revoluce". Potom za Tengova režimu pracovníci kontroly populace - sledující rady "PIR" - začali zneužívat ženy a nutit je, aby souhlasily se smrtí vlastních dětí při potratech. Zabili desítky miliónů dětí.

Co se stane, až současná generace dětí z jednodětných rodin dosáhne dospělosti a bude muset podporovat velké množství starých lidí? Nejspíš budou říkat, že eutha-

nasie je praktickou i ekonomickou nutností. Destrukce konfuciánských hodnot bude úplná - díky ideologii "Plánovaného rodičovství".

Singapur je výkladní skříní výsledků "PIR". Celá léta "PIR" ukazovalo na tento bohatý ostrovní národ jako na důkaz "pravdy", že malé rodiny vedou k prosperitě. Ale v roce 1987 znepokojení singapursí představitelé změnili starou politiku a začali bojovat o záchranu národa. S porodností, která nestačila úbytku obyvatelstva, začal singapurský národ mizet a vláda si to uvědomila příliš pozdě.

"PIR" velebilo zambijskou vládu za její rozhodnutí z roku 1987 podpořit protipopulační úsilí. Ale nový program nebral ohled na mor AIDS, který hrozí smést čtvrtinu národa, zejména mladých lidí, pracujících, rodičů. Zambie zoufale potřebuje děti, ale "PIR" přesvědčilo byrokraty, aby přijali agresivní antipopulační politiku. Peníze na protipopulační prostředky jdou zčásti z rozpočtu na zdravotnictví, který byl, přes morovou ránu AIDS, snížen.

Ideologie "PIR" podporující homosexualitu a promiskuitu je z velké části zodpovědná za hrozbu AIDS v Zambii (a na celém světě). Ale omlouvá se za své zločiny proti lidstvu? Ne, chválí Zambii za to, že udělala správnou věc.

Do rozbitého Německa přišlo "PIR" v roce 1952. Nazvalo se "Pro Familia" a od vlády získalo milióny marek na zavedení sexuální výchovy. Dnes má Německo nejnižší porodnost na světě (1,2 dítěte na úplnou rodinu), legalizovaný potrat, legální prostituci a jeden z nejvíce pornografických programů sexuální výchovy na světě. Země je závislá na přistěhovalcích, kteří jí poskytují pracovní sílu.

"Plánované rodičovství" útočí na náboženství

Propaganda "PIR" nikdy neváhala obout se do náboženství, zejména do katolicismu. Jeden plakát, který měl

pobavit pracovníky "PIR" v Latinské Americe, zobrazoval ženu klečící před obrazem Panny Marie a modlící se "O Maria, která jsi počala bez hříchu, pomoz mi hřešit bez početí."

V době, kdy v Polsku kvetla činnost odborového svazu Solidarity, si "PIR" stěžovalo na to, že tam "stoupá vliv extremistických katolických organizací".

Po celá desetiletí publikuje "PIR" materiály, v nichž obviňuje katolickou církev, a zejména hierarchii, z toho, že způsobuje hlad ve světě tím, že se staví proti kontrole porodnosti. Tyto materiály se nikdy nezmiňují o roli církve v průběhu staletí, kdy poskytovala potřebným pomoc v nouzi. Dokonce i v zemích, kde většinu nemocnic, škol a charitativních zařízení financovala církev a kde lidé odmítají kontrolu porodnosti jako 'pletichy západních imperialistů', je "PIR" schopné obvinít církev ze zabijení chudých.

Jejich útoky se však neomezují na katolíky. V minulém desetiletí se snažili podkopat důsledné muslimské učení o antikoncepci. Najali si a vyučili muslimské učitele a dali jim úkol zničit jejich vlastní tradici.

"Plánované rodičovství" pokřivuje lidskou sexualitu

Debaty o potratu musejí nakonec skončit u role sexu v lidském životě. "Plánované rodičovství" tvrdí, že svět je plný lidí, kteří nevědí odkud se berou děti - a jeho úkolem je povědět jim to. Křesťané (a mnoho a mnoho dalších) říkají, že sexuální aktivita je způsob, jak dojde k početí dítěte. Ale "PIR" odmítá tuto myšlenku jako nemoderní. Trvají na tom, že sex nemá s dětmi nic společného, leda že by se partneři rozhodli mít dítě. Sex je podle jejich názoru lacinou a snadno dostupnou hračkou. Učí, že sex bez "ochrany" drog či jiných prostředků, které zabraňují otěhotnění, je nezodpovědný.

Křesťanská orientace je úplně jiná. Začíná uznáním, že Bůh je naším Stvořitelem, a proto křesťané trvají na tom, že každý člověk má nesmírnou důstojnost dítěte Božího. Křesťané učí hodnotu sebeovládání a vyhláší Boží zákon lásky, lásky, která se obětuje. Křesťané považují rodinu za základní jednotku lidské společnosti a chápou, že sex patří do manželství a nikam jinam.

Písmena vrytá do žen

Nitroděložní tělíčko (DANA) je oblíbeným prostředkem dopopulacionistů, kteří si přejí, aby světová

populace poklesla. Je to jeden z nelevnějších prostředků kontroly porodnosti, a když je jednou zaveden, žena si to nemůže jen tak lehce rozmyslet, nebo mít dítě náhodou. Ale americké zkušenosti s tělisky, počínaje tělisky Dalkon Shield, jsou tak špatné, že hromadí se soudní žaloby nakonec způsobily jejich stažení z trhu. A. H. Robinse, výrobce tělísek Dalkon Shield, žalovalo pro škody na zdraví způsobené nitroděložními tělisky 300 tisíc žen. Američanky přestávají používat tato tělíška.

Je obvyklé, že tělíška nesou jméno svého tvůrce (Lippes Loop, Ota Ring). Je rovněž obvyklé, že tělíčko zanechá v děloze stálou jizvu v podobě svého tvaru. Tatum a další tvůrci nitroděložních tělísek tedy doslova vryli své iniciály do dělohy miliónů žen.

Dokud se z této otázky nestala otázka politická, všichni výzkumníci v oblasti zdraví ženy se shodovali na tom, že tělíčko působí zabránění implantaci, nikoli početí. To znamená, že zabijí maličké vyvíjející se lidské bytosti v nejranějších stadiích jejich vývoje.

"Plánované rodičovství" šíří nebezpečné drogy

"PIR" je také největší světový šířitel antikoncepčních hormonálních tablet. Výzkumníci se shodují v tom, že pilulka působí několika způsoby. Může zabraňovat ovulaci, nebo může zpomalit pronikání spermií k čekaličím vajíčkům - nebo může zabránit implantaci. Všechny pilulky jsou někdy abortivy. Je ovšem zřejmé, že lidé, kteří jsou schopni trhat dětem ručičky a nožičky, se nebudou zabývat zdánlivě menším zlem raného potratu - ale civilizovaní lidé by se o to starat měli!

I když odhlédneme od abortivních účinků, je pilulka silným hormonem, který by ženské tělo nemělo dostávat bez lékařského dohledu. Žádný zodpovědný lékař toto nezpochybňuje. Přesto "PIR" rutinně distribuuje pilulky chudým ženám v různých zemích na místech, kde lékařský dohled je vyloučen.

"Plánované rodičovství" zabijí děti

V roce 1974 "PIR" odhadovalo, že na světě dochází k 55 miliónům chirurgických potratů. Ale tyto dohady jsou velmi nespolehlivé. I ve Spojených státech se vládní statistiky zakládají na dobrovolných hlášeních nemocnic a lékařů.

V každém případě si chirurgicky

potrat v celosvětovém měřítku vyžádá tři až pětkrát více životů než hladomor a podvýživa.

Mao Ce-Tung snad zabil přes 50 miliónů lidí. Stalin, podle některých zpráv, jich prý zabil 30 miliónů. Ale počet dětí zabitých každoročně chirurgickým potratem je vyšší než 50 miliónů.

Potratáři "PIR" neprovádějí všechny potraty. Ale provedli jich slušnou porci a mají prsty v prosazování mnoha dalších.

Na příklad v roce 1984 "PIR" zabilo na svých potratových klinikách jen ve Spojených státech 86 947 nenarozených dětí. "PIR" má téměř 200 národních členských organizací, z nichž polovina zabíjí nenarozené děti.

"Plánované rodičovství" je největším a nejstarším potratovým kšeftem

"PIR" je multinárodní korporace působící ve 123 zemích. Mezinárodní zastřešující organizací je Mezinárodní federace pro plánované rodičovství (IPPF), která byla založena v roce 1952 a spojila depopulacionisty z celého světa. Americká skupina byla největší - Americká federace pro plánované rodičovství (PPFA).

"PIR" je světový vůdce v poskytování potratů.

Podle harvardského odborníka na populaci Donalda Warwicka "čtyři hlavní organizace poskytující potrat (celosvětově) jsou IPPF, the Pathfinder Fund, Výbor pro populační krizi a Mezinárodní služba pro podporu projektů (IPAS)... Po celá léta IPPF pracovala především legálně, ale poskytovala i ilegální potraty... Na Filipínách, kde byl potrat jednak zakázán, jednak explicitně odporoval státní populační politice, IPPF poskytla dvacet vybavení pro "regulaci menstruace" pro účely výuky. Warwick dále konstatuje, že "IPPF rovněž poskytla vakuomaspirátory do Bangladéše, Koreje, Singapuru, Hongkongu, Thajska, Vietnamu a Indie, ale tyto potratové aktivity neuvedla v žádné publikované zprávě."

Zabijení po narození: infanticida a euthanasie

Zakladatelka "PIR" Margaret Sangerová jednou napsala: "Největší milost, jakou může velká rodina prokázat svým novorozeným členům, je zabít je." Považovala zabijení novorozenat za sice nešťastný, ale často nezbytný prostředek osvo-

(dokončení na str. 14)

"PLÁNOVANÉ RODIČOVSTVÍ" - PROKLETÍ RODIN

(dokončení ze str. 13)

bození žen. Učila, že potrat je lepší způsob, jak osvobodit ženy od těhotenství, a antikoncepce ještě lepší.

Následovnici Sangerové zůstali věrni její vizi. V roce 1982 Nejvyšší soud státu Indiana odmítl naříditi léčbu novorozence s Downovým syndromem a dovolil, aby dítě zemřelo vyhladověním. Tento nechalvalně známý případ, "causa Baby Doe", vynesl problém infanticidy na světlo. "PIR" pokrytecky přispělo do diskuse o této otázce: "Má vláda právo zasahovat do vztahů rodičů k dítěti?"

Na konferenci o euthanasii ve Francii povstal starý muž, aby poděkoval za aplaus svých přátel. Byl to T. Ota, Japonec, který vyvinul jedno z prvních nitroděložních tělísek. Zmatený pozorovatel se snad mohl ptát: "Co má euthanasie společného s kontrolou porodnosti?"

Odpověď přišla rychle: "Svobodu volby."

"Svoboda volby" a "osobní nezávislost" - to jsou slogany Plánovaného rodičovství.

Co dělat s "Plánovaným rodičovstvím"

"PIR" vypadá pěkně. Ale ve skutečnosti tato organizace zabíjí děti, zneužívá ženy, šíří nebezpečné drogy, podporuje komunistické cíle, má rasistickou historii a rasistický program, podporuje elitářství, podporuje nebo omlouvá donucovací prostředky, ničí rodinu a náboženství, žije smilstvo, cizoložství a pornografii. Nenechte se podvést její uhlazenou propagandou!

Bojujte proti ní všemi způsoby:

1. Modlete se. Hledejte Stvořitele všech věcí a Pána života.

2. Vzdělávejte se. Ujistěte se, zda

vaši přátelé vědí, co je organizace "Plánované rodičovství" a jaké má názory. Pomozte šíření dobré literatury pro život, abyste dovedli odpovědět na jejich propagandu.

3. Pomáhejte těhotným ženám. Organizace "Plánované rodičovství" zneužívá zranitelnosti těhotných žen. Ujistěte se, zda ženy ve vašem okolí vědí, že existují skupiny, které se touto pomocí zabývají.

4. Chraňte děti. Když se dozvíte, kdy a kde má zemřít dítě, pokuste se je zachránit.

5. Pomozte změnit zákony. Ujistěte se, zda vámi volení poslanci jsou rozhodnuti chránit děti a podporovat rodiny. Jestliže jsou nástroji "Plánovaného rodičovství", nevolte je!

6. Při každé příležitosti poukazyte na rasistické kořeny organizace "Plánovaného rodičovství" v dopisech, letácích, samolepkách.

7. Ověřte si, zda organizace "Plánované rodičovství" není financována z veřejných zdrojů nebo nedostává dotace.

INFORMAČNÍ KAMPAŇ O SEKTÁCH JE "ABSOLUTNĚ NUTNÁ"

Viedeň, 21. 9. 93 /KTA/ - V církevních kruzích se setkává s příznivou odezvou požadavek politiků zahájit informační kampaň a poskytování rad o sektách. Vedoucí vídeňské arcidiecéze - sekretariátu pro sekty Dr. Friederika Valentínová řekla v rozhovoru pro časopis Kathpress, že považuje vysvětlovací kampaň o sektách za "absolutně nutnou". Vyslovila se také pro spoluúčast všech církví a uznávaných náboženských společností.

Podnětem pro požadavky politiků ÖVP (lidové strany), SPÖ (socialistické strany) a FPÖ (svobodné strany) byla smrt nemluvně v Linci, jehož rodiče jsou "Svědkové Jehovovi" a odmítli transfuzi krve dítěti.

Poslanec Dr. Josef Höchtl prohlásil, že tento případ je důkazem současného podceňování nebezpečí, které sekty představují. K prevenci je třeba utvořit pracovní skupinu na ministerské úrovni. Praxe ukázala, že dosavadní možnosti státu - jako je spolkové právo - nestačí k ochraně občanů státu před nebezpečím destruktivních kultů a pseudonáboženských uskupení. Tak byly - mimo jiné - rozbity rodiny, děti poštvány proti rodičům, manželští partneři navzájem.

I předseda parlamentního klubu SPÖ, poslanec Dr. Willi Fuhrmann požadoval informační kampaň o sektách. Je třeba zavčas zakročit proti nešvaru sekt, zdůraznil politik. Klub poslanců SPÖ proto vystoupí s nadstranickou iniciativou, aby byla zahájena informační kampaň ministerstva pro informaci rodin. Brožura o sektách a jejich postupech má být k dispozici v celém Rakousku.

Podle Fuhrmanna je naléhavě třeba

jednat i o právních otázkách, protože lékaři zřejmě nemají právní jistotu, jak dalece smějí zasáhnout k záchraně života dítěte proti vůli rodičů. "Smějí se rodiče de facto a de jure považovat za pány nad životem a smrtí svých dětí?", ptá se Fuhrmann. Pokud by současný právní stav k této "zajisté provokativní" otázce řekl ano, pak navrhne novelu příslušného zákona. Klub poslanců SPÖ proto osobně předloží ministru spravedlnosti písemný požadavek, aby odpověděl dříve než během obvyklých šesti týdnů.

Na otázku, zda dospěli, kteří pro svou příslušnost k sektě odmítnou lékařský zákrok, mají přesto být ošetřeni, odpověděl Fuhrmann, že zde

musí platit princip svobody myšlení a vyznání, podle něhož stát nesmí zasahovat do možnosti rozhodování dospělých. Právě proto je důležitá informační kampaň, aby "lidé, kteří patří k rizikové skupině, věděli, čeho se odvažují".

Za "nanejvýš žádoucí" označila zástupkyně spolkového předsedy svobodné strany Edith Hallerová ohlášení informační aktivity. Nebezpečí, které znamenají tyto pseudonáboženské organizace, je hrubě podceňováno, i když dochází ke stále častějším osobním i majetkovým tragediím, říká Hallerová. Požaduje přezkoumání všech organizací označovaných jako sekty, zda jejich "učení" a metody nejsou porušením platného právního řádu.

JEN LÁSKOU JE MOŽNO ZMĚNIT SVĚT, JEN LÁSKOU

Svatá Maria, Matko Boží,

*zachovej mi srdce dítěte, srdce čisté a průhledné jako horský pramen,
vypros mi srdce prosté, které neživí v sobě smutek a hořkost,
srdce velkomyslné a obětavé, srdce něžné a soucitné,
srdce věrné, které nemyslí na sebe,
které nezapomíná žádného dobrodíní
a nevzpomíná žádných křivdy.*

Dej mi, o Maria, srdce tiché a pokorné,

*které miluje a nečeká odplatu, srdce veliké, nikdy nemalomyslníci,
které neochlazuje žádný nevděk,
které neunavuje žádná lhostejnost,
srdce ve všem hledající slávu Ježíše Krista,
zraněné láskou k němu ranou,
která se může zahojiti jen v nebi.*

Starověkého čínského filozofa se jednou kdosi zeptal, co by udělal, aby se svět napravil. Po pečlivém uvážení Konfucius odpověděl: "Trval bych na přesném vymezení pojmů."

Mnozí lidé si však ani dnes s tím hlavou nelámou a vytvářejí si svůj názor často jen na základě různých emotivně laděných frází. Když pak dojde k diskusi, nemohou se vzájemně dohodnout, poněvadž si neuvědomí, že jejich jazyk je úplně překroucený. Místo věcné debaty pak většinou nastupuje halasné bloudění v začarovaném kruhu. V USA i dalších "vyspělých zemích" sílí polemiky kolem potratů. I u nás můžeme slyšet argumenty pro i proti. Zamysleme se tedy bez zbytečných emocí nad některými z častých frází, abychom poznali jejich pravý význam a teprve pak podle Konfuciovy rady mohli udělat zodpovědné rozhodnutí.

"Každé dítě - chtěné dítě"

volají často zastánci potratů. Na první pohled to zní hezky. O laskavosti k dětem nechtěným však už řeč být nemůže. "Nechtěné" počaté dítě se v důsledku této filozofie stává obětí těch, kdo se pokoušejí řešit sociální, ekonomické, nebo osobní problémy cestou jen menšího odporu, aniž by vyvinuli určité úsilí k reálnému vyřešení problémů. Redukuje děti na předměty, které mají právo na existenci jen tehdy, když je někdo "chce" více než jiné "věci". Centrem zájmu v této výzvě tedy není dítě, ale sobectví, které způsobuje, že hodnota dítěte závisí na citech jiných lidí.

"Každé dítě - chtěné dítě" nerozlišuje mezi nechtěným těhotenstvím a nechtěným dítětem. I chtěné, plánované těhotenství může žena v důsledku různých nepříjemných změn časem pokládat za nežádoucí. Podobně dokazují opakované vědecké studie, že mnohé děti, které jsou po narození týrány, byly v těhotenství velmi "chtěné". Na druhé straně možná i vy jste se nejednou mohli přesvědčit ve svém okolí, jakou radost, ba štěstí přineslo dítě původně neplánované či přímo nechtěné.

"Každé dítě - chtěné dítě" neříká nic o dítěti, o němž jde. Chtěnost je otázkou našich emocí a našich pocitů.

Mírou lidskosti není to, že mezi námi nejsou žádní nechtění lidé. Naše lidskost se měří tím, jak se zachováme k těm, kteří jsou nechtění. Postaráme se o ně nebo se jich zbavíme?

"Každá žena má právo rozhodovat o svém těle!" I toto heslo zní přijatelně. Jenže jak zdravý rozum, tak moderní věda uznávají, že v těhotenství jde o dvě těla a dva životy. V těhotenství existují dva různé srdeční rytmy, dva různé záznamy

mozkové činnosti a třeba i dvě různé krevní skupiny či odlišné pohlaví. Podle naučného slovníku je žena "osoba ženského pohlaví". Víme-li, že o pohlaví je rozhodnuto již v okamžiku početí a více než polovina plodů jsou děvčátka, je zřejmé, že současný právní stav, povolující volně potrat na žádost matky, zdaleka všem "osobám ženského pohlaví" právo rozhodovat o svém těle nezaručuje. Je správné prosazovat kvůli kariéře, studiu, životní úrovni či jiným osobním zájmům právo zabit nevinnou, bezbrannou lidskou by-

ŘEČ ILUZÍ

tosť? Neomezené uplatňování práva jednotlivce zákonitě končí tam, kde se dotýká práva jiného člověka. Svobodně rozhodovat je vylučně lidská schopnost, která však také zahrnuje zodpovědnost. Zodpovědnost však znamená určité omezení. Rozhodovat se lze svobodně (nezávisle na někom jiném) pouze před tím, než dovolíme, aby došlo k možnosti otěhotnění. Potrat nemůže nahrazovat sebekontrolu. Kdo žádá právo na potrat, žádá právo rozhodovat o těle druhého člověka. Kdo pak stanoví hranice? Budeme zabíjet děvčata, jako staří Řekové, nebo mrzáky a nemocné jako civilizace "primitivní" či zavedeme zabíjení starých lidí euthanasii, jak o to usilují některé "civilizace" moderní?

"Nikdo by neměl vnucovat vlastní náboženskou morálku druhým."

Tento slogan se snaží naznačit, že morálka podléhá demokratickým principům, a vykázat náboženství ze hry. Základní morální principy však platí stejně ve feudálním království jako v parlamentní demokracii. Jestliže přestanou být respektovány, skončí to dříve nebo později rozkladem dané společnosti či zánikem státu. Z historie ale víme, že dlouhotrvající snahy o nápravu zákonodárství liberalisujícího potrat začali zdravotníci ve snaze chránit nenarozené děti a hájit zdraví matek. Vždyť i Mezinárodní společnost pro plánované rodičovství (IPPF - u nás její pobočka Společnost pro sexuální výchovu a plánované rodičovství) největší zastánci potratů, antikoncepce a sterilizací ve světě musela ve svých materiálech připustit, že "potrat ukončuje započatý život dítěte, ohrožuje váš život a vaše zdraví. Je možné, že vám způsobí neplodnost, takže nebudete moci mít dítě, které později budete chtít". Náboženství neobjevilo, kdy začíná lidský život. To udělali biologové. Náboženství neurčilo, že v okamžiku početí začíná existovat jedinečná a

samostatná lidská bytost. To udělali genetici. To, že někteří odpůrci potratů jimi jsou na základě náboženské víry, která uvedené skutečnosti dávno správně tušila a hájila, neznamena ještě, že potrat je náboženská otázka. Stane se z opilosti za volantem náboženská otázka, když se věřící postaví proti tomu, aby podnapilí řidiči jezdili autem?

"Legální potraty jsou bezpečné potraty"

To, že potrat provádí lékař s diplomem, ještě nezaručuje jeho bezpečnost. I za nejlepších podmínek existují reálná nebezpečí pro ženu či dívku, která podstupuje potrat. Jen v roce 1978 průzkum prováděný v Chicagu odhalil 12 úmrtí při legálních potratech ve specializovaných klinikách. Uvedené tvrzení má však navodit dedukci, že případný zákaz legálních potratů způsobí hromadný nárůst "nebezpečných" potratů kriminálních. Bývalí protagonisté IPPF dodatečně přiznali, že při kampani za povolení potratů v USA právě údaje o počtech komplikací kriminálních potratů záměrně podstatně zveličovali. Že jde pouze o účelové propagandistické údaje, se každý může přesvědčit ze zkušeností států, které se už zpět vrátily k zakazu potratů. Stejně je tomu s tzv. "potratovou turistikou". Ani ta nikde nevyvolala žádné sociální či ekonomické problémy, jimiž zastánci potratů hrozí.

"Zemi hrozí přelidnění"

I kdyby tomu tak bylo, sotva lze připustit řešení tohoto problému formou masového vyvražďování lidí. Skutečnost však zdaleka není tak jednoduchá. Díky masovému rozšíření potratů, antikoncepce a sterilizací nedosahují populační přírůstky většiny evropských zemí ani v USA reprodukčního minima. To znamená, že tyto státy vymírají. Tzv. populační exploze v rozvojových zemích v posledních letech ztrácí na síle a pokud v Africe a Jižní Americe bude AIDS postupovat dosavadním tempem, začnou tyto kontinenty počátkem 3. tisíciletí také vymírat. I bez těchto faktů však stojí za úvahu další skutečnosti. Průměrná hustota obyvatel na Zemi je kolem 60 lidí na 1 km². V Japonsku však dosahuje 329/km², aniž by mu to bránilo v zařazení se k nejrozvinutějším zemím světa. Experti zabývající se populační problematikou v institucích při OSN došli k závěru, že populace se stabilizuje, jakmile je dosaženo stabilizace společnosti především odstraněním chudoby a zvýšením vzdělání. Dle jejich odhadu by podstatně mohlo pomoci už jen zdvojnásobení pomoci

(dokončení na poslední str.)

ŘEČ ILUZÍ

(dokončení ze str. 15)

poskytované rozvojovým zemím dnes. Za zvláštní zamýšlení pak stojí fakt, že celkový objem této pomoci se rovná prostředkům, které vyspělé státy vynaloží na zbrojní výrobu během pouhých 4 dnů.

“Širší uplatnění antikoncepce sníží počet potratů”

Švédské, holandské i americké zkušenosti však bohužel toto tvrzení nepotvrzují. Naopak ve všech těchto zemích došlo k nárůstu potratů. Uvedený slogan je vějičkou farmaceutických firem, kterým antikoncepční preparáty přinášejí obrovské zisky. Vždyť jen dosažení úrovně rozšíření užívání antikoncepce podle představ Společnosti pro sexuální výchovu a plánované rodičovství by nás při použití “obsolentních” současných preparátů s průměrnou

cenou 10 Kč na 1 balení stálo každý rok kolem 200 000 000 Kč. Při použití “modernějších” přípravků s cenou daleko vyšší (uvažujme jen průměr 80 Kč na balení) vzrostou náklady na 1,5 miliardu Kč. Za těchto okolností pochopitelně konkurence přirozených metod plánování rodičovství, které nic nestojí, a navíc nemají žádná zdravotní rizika spolehlivostí se vyrovnají už i hormonálním preparátům posledních generací, musí být potírána všemi prostředky. Proč však říkat, že jde o tučné zisky, když to lze podat pro ucho posluchačů přijatelnější formou? A když už jsme u počítání, víte, co nás stojí potraty? Při kalkulované ceně kolem 2 000 Kč a cca 160 000 potratů sumu 320 000 000 Kč. Přičteme-li zdlouhavé léčení komplikací od zánětů po následná riziková těhotenství či léčbu sterilít, můžeme si udělat obrázek, jakou zátež pro zdravotnický rozpočet, který se v posledních letech pohyboval kolem 30 mld Kč, tato problematika představuje. Národohospodáři by

nám možná vyčíslili i jaké hodnoty mohli vytvořit a nevytvořily ty téměř 3 miliony dětí, které se v Československu staly obětí Zákona o umělém přerušení těhotenství. Až tak daleko nás může dovést neuvážené přijetí hesla že “Plod není člověk”. Tak málo stačí, aby demokratická společnost přijala zákon nerespektující fakt, že lidský život je nepřetržitý proces od okamžiku početí do přirozené smrti, zákon umožňující beztržně ničit obecně uznávanou nejvyšší lidskou hodnotu.

Jakkoli logicky, citlivě či rozumně mohou znít naše námitky proti snahám omezit či raději vůbec hned přestat s potraty uvědomme si napřed, že jde o život! Přirozeně se pak dostaneme k otázce, zda můžeme ženě s problematickým těhotenstvím nabídnout více, než smrt jejího dítěte? Samozřejmě že můžeme, hned následující otázka však zní:

CHCĚME?

Z materiálů “Hnutí pro život”
HLI

-hb-

SVĚTLO - týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice cyrilometodějská s.r.o. Olomouc. Sazba a grafická úprava Jaroslav Novotný, tisk Matice cyrilometodějská s.r.o. Olomouc. Šéfredaktor PhDr. Radomír Malý. Redakce: Mendlovo náměstí 1a, Brno, PSČ 602 00. Administrace: Matice cyrilometodějská s.r.o., Dolní nám. 24, Olomouc, PSČ 771 00. Telefon redakce 05 / 43 32 11 18 kl. 271, telefon administrace 068 / 52 228 03. Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Ostravě č.j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993.

Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.) se podřizujeme konečnému úsudku církve.

Postovně uverovano

Novinove vylatne

Odesílatel:
Matice cyrilometodějská s.r.o.
Dolní nám. 24
771 00 Olomouc